

BELGISCHE SENAAAT

 ZITTING 1980-1981

 15 JUNI 1981

Ontwerp van wet houdende goedkeuring van de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Islamitische Republiek Pakistan tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen, en van het Protocol, ondertekend te Brussel op 17 maart 1980

MEMORIE VAN TOELICHTING

De Regering onderwerpt aan uw goedkeuring de Overeenkomst tussen België en Pakistan tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen en het Protocol, ondertekend te Brussel op 17 maart 1980.

Deze Overeenkomst is het resultaat van besprekingen die lang hebben aangesleept. Een gelijksoortige overeenkomst die België reeds op 18 september 1962 met Pakistan had ondertekend, werd destijds niet het Parlement ter goedkeuring voorgelegd omdat de wet van 20 november 1962 houdende hervorming van de inkomstenbelastingen de aanpassing ervan noodzakelijk had gemaakt.

Alhoewel Pakistan geen lid van de OESO is, volgt de nieuwe Overeenkomst in ruime mate het door die internationale organisatie in 1977 gepubliceerde modelverdrag. Zij ligt dus ook in de lijn van de gelijksoortige overeenkomsten die België de laatste jaren heeft ondertekend, ondermeer met ontwikkelingslanden en waaraan zij trouwens een bepaald aantal bijzondere oplossingen ontleent die rekening houden met het tussen de twee Staten bestaande verschil inzake economische ontwikkeling.

SENAT DE BELGIQUE

 SESSION DE 1980-1981

 15 JUIN 1981

Projet de loi portant approbation de la Convention entre le Royaume de Belgique et la République Islamique du Pakistan en vue d'éviter les doubles impositions et de prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu et du Protocole, signés à Bruxelles le 17 mars 1980

EXPOSE DES MOTIFS

Le Gouvernement soumet à votre approbation la Convention entre la Belgique et le Pakistan en vue d'éviter les doubles impositions et de prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu et le Protocole, signés à Bruxelles le 17 mars 1980.

Cette Convention constitue l'aboutissement de pourparlers qui duraient depuis longtemps. Une convention de l'espèce que la Belgique avait déjà signée le 18 septembre 1962 avec le Pakistan ne fut pas soumise à l'époque à l'approbation parlementaire car la loi du 20 novembre 1962 portant réforme des impôts sur les revenus en avait rendu l'adaptation nécessaire.

Bien que le Pakistan ne soit pas membre de l'OCDE, la nouvelle Convention suit, dans une large mesure, la convention modèle publiée en 1977 par cette organisation internationale. Elle est donc aussi dans la ligne des conventions similaires que la Belgique a signées ces dernières années, notamment avec les pays en voie de développement, et auxquelles elle emprunte d'ailleurs un certain nombre de solutions particulières qui tiennent compte de la différence de développement économique existant entre les deux Etats.

De Overeenkomst, aangevuld met een Protocol dat sommige bepalingen van de Overeenkomst nader toelicht, omvat zes hoofdstukken die hierna worden samengevat.

I. Werkingssfeer van de Overeenkomst

(art. 1 en 2)

Volgens artikel 1 geldt de Overeenkomst voor alle natuurlijke personen en rechtspersonen die, ongeacht hun nationaliteit, inwoner zijn van één of van beide overeenkomstsluitende Staten.

Artikel 2 bepaalt dat de Overeenkomst van toepassing is op de huidige inkomstenbelastingen die in beide Staten worden geheven ten behoeve van elk van de overeenkomstsluitende Staten of van de staatkundige onderdelen of plaatselijke gemeenschappen daarvan, en op de gelijke of in wezen gelijksoortige belastingen die na de datum van de ondertekening van de Overeenkomst naast of in de plaats van de bestaande belastingen zouden worden geheven.

Die Overeenkomst is niet van toepassing op de belasting die in Pakistan van het vermogen van natuurlijke personen wordt geheven om reden dat de Pakistaanse Regering niet bevoegd is de dubbelbelastingverdragen tot die belasting uit te breiden.

Het ontbreken van een regeling inzake vermogensbelastingen in de Overeenkomst zal in de praktijk evenwel geen noemenswaardige problemen ten aanzien van de inwoners van België doen rijzen aangezien de Pakistaanse vermogensbelasting op grond van het intense recht wordt verminderd tot de helft van het normale bedrag ter zake van de vermogensbestanddelen waarover niet-inwoners in Pakistan beschikken.

II. Bepaling van de voornaamste begrippen uit de Overeenkomst

(art. 3 tot 5)

Zoals gebruikelijk stemmen de bepalingen van de artikelen 3 tot 5 grotendeels overeen met die van het OESO-modelverdrag.

Met betrekking tot de definitie van de vaste inrichting worde nochtans opgemerkt dat als een dergelijke inrichting ook worden aangemerkt :

- een opslagplaats, behalve indien daarvan alleen gebruik wordt gemaakt voor de opslag, uitstalling of aflevering van goederen die toebehoren aan de onderneming die over de opslagplaats beschikt (art. 5, 2, (e) en art. 5, 3, (a) en (b) —);
- een duurzame tentoonstelling van goederen met het oog op de verkoop (art. 5, 2, (g)-);
- de uitvoering van een bouwwerk of van constructie- of montagewerkzaamheden of werkzaamheden van toezicht daarop, indien de duur van dat werk of van die werkzaamheden zes maanden overschrijdt (art. 5, 2, (b)-);

La Convention, complétée par un Protocole qui en précise certaines dispositions, contient six chapitres qui sont résumés ci-après.

I. Champ d'application de la Convention

(art. 1er et 2)

L'article 1er réserve le bénéfice de la Convention à toutes les personnes physiques et morales qui, quelle que soit leur nationalité, sont des résidents d'un Etat contractant ou de chacun des deux Etats contractants.

L'article 2 rend la Convention applicable aux impôts sur les revenus actuellement perçus dans les deux Etats pour le compte de chacun des Etats contractants ou de ses subdivisions politiques ou collectivités locales et aux impôts de nature identique ou analogue qui seraient établis après la date de signature de la Convention et qui s'ajouteraient aux impôts actuels ou qui les remplaceraient.

La Convention n'est pas applicable à l'impôt sur la fortune des personnes physiques perçu au Pakistan en raison du fait que le Gouvernement pakistanais n'a pas le pouvoir d'étendre les conventions de double imposition à cet impôt.

L'absence dans la Convention de dispositions en matière d'impôts sur la fortune n'entraînera cependant pas de problèmes notables dans le chef des résidents de la Belgique, attendu que l'impôt pakistanais sur la fortune est, en droit interne, réduit à la moitié de son montant normal pour les éléments de fortune dont des non-résidents disposent au Pakistan.

II. Définition des principales notions utilisées dans la Convention

(art. 3 à 5)

Comme d'ordinaire, les définitions reprises sous les articles 3 à 5 correspondent dans une large mesure à celles de la convention-modèle de l'OCDE.

En ce qui concerne la définition de l'établissement stable, on relèvera cependant que sont aussi considérés comme un tel établissement :

- un entrepôt, sauf si celui-ci n'est utilisé que pour le stockage, l'exposition ou la livraison de marchandises appartenant à l'entreprise qui en dispose (art. 5, 2 (e) et art. 5, 3 (a) et (b) -);
- une exposition permanente de biens à des fins de vente (art. 5, 2, (g) -);
- un chantier de construction ou de montage ou des activités de surveillance s'y exerçant, si la durée de ce chantier ou de ces activités excède six mois (art. 5, 2, (b) -);

— het verstrekken van diensten, daaronder begrepen adviezen, door een onderneming door middel van eigen personeel, indien de duur van die diensten of adviezen in het totaal drie maanden in het belastingjaar overschrijdt (art. 5, 2, (i)-);

— een niet-onafhankelijke vertegenwoordiger (aangestelde) die over een voorraad goederen beschikt waaruit hij regelmatig bestellingen uitvoert voor rekening van de onderneming (art. 5, 4, (b)-);

— een onafhankelijke vertegenwoordiger die uitsluitend of nagenoeg uitsluitend voor rekening van één onderneming optreedt (art. 5, 5, 2de zin).

Het gaat hier om bepalingen, die weliswaar afwijken van het OESO-modelverdrag, maar die België, zoals trouwens de meeste geïndustrialiseerde landen, doorgaans bereid is op te nemen in de overeenkomsten die met ontwikkelingslanden worden gesloten.

III. Belastingregeling die in de bronstaat op de verschillende categorieën van inkomsten van toepassing is

(art. 6 tot 22)

Naargelang van de regeling die in de bronstaat van toepassing is, kunnen de inkomsten in drie categorieën worden ingedeeld.

1° In de bronstaat vrijgestelde inkomsten

— winsten uit de exploitatie van schepen of luchtvaartuigen in internationaal verkeer, daaronder begrepen interest van fondsen die rechtstreeks verband houden met die exploitatie (art. 8 en Prot., 2);

— normale royalty's voor auteursrechten en andere normale soortgelijke betalingen voor de productie of reproductie van een werk op het gebied van letterkunde, toneel, muziek of kunst, niet zijnde bioscoopfilms of films of banden voor radio en televisie, indien het recht uit hoofde waarvan de royalty's worden betaald niet wezenlijk is verbonden met een in de bronstaat gelegen vaste inrichting of vaste basis (art. 12, 3 en 5);

— voordelen verkregen uit de vervreemding van schepen of luchtvaartuigen die in internationaal verkeer worden geëxploiteerd alsmede van roerende goederen die bij de exploitatie van die schepen of luchtvaartuigen worden gebruikt (art. 13, 3);

— voordelen verkregen uit de vervreemding van alle goederen of rechten uit hoofde waarvan royalty's worden betaald (art. 13, 4);

— particuliere pensioenen en lijfrenten (art. 18);

— onder bepaalde voorwaarden, de beloningen van hoogleraren en leraren die in de Staat waar zij tijdelijk verblijven, gedurende een tijdvak van ten hoogste twee jaar onderwijs geven (art. 20);

— eveneens onder bepaalde voorwaarden, de bedragen die studenten, stagiairs, bursalen of werknemers van onder-

— la fourniture de services, y compris les services de consultants, par une entreprise agissant par l'intermédiaire de son personnel, lorsque la durée de ces services dépasse au total trois mois au cours de l'année fiscale (art. 5, 2, (i) -);

— un agent non autonome (préposé) qui dispose d'un stock de marchandises au moyen duquel il exécute régulièrement des commandes pour le compte de l'entreprise (art. 5, 4, (b) -);

— un agent autonome qui agit exclusivement ou presque exclusivement pour le compte d'une entreprise (art. 5, 5, 2° phrase).

Il s'agit certes ici de dispositions qui s'écartent de la convention modèle de l'OCDE mais que la Belgique, comme d'ailleurs la plupart des pays industrialisés, est habituellement disposée à reprendre dans les conventions conclues avec les pays en voie de développement.

III. Régime fiscal applicable dans l'Etat de la source aux diverses catégories de revenus

(art. 6 à 22)

Suivant le régime qui leur est applicable dans l'Etat de la source, les revenus peuvent être classés en trois catégories.

1° Revenus exonérés dans l'Etat de la source

— les bénéfices provenant de l'exploitation de navires ou d'aéronefs en trafic international, y compris les intérêts de fonds se rattachant directement à cette exploitation (art. 8 et Prot. 2);

— les redevances normales de droits d'auteur et autres paiements similaires normaux pour la production ou la reproduction d'une œuvre littéraire, dramatique, musicale ou artistique, autres que les films cinématographiques ou les films ou bandes pour la radio et la télévision, lorsque le droit générateur des redevances ne se rattache pas effectivement à un établissement stable ou à une base fixe située dans l'Etat de la source (art. 12, 3 et 5);

— les gains provenant de l'aliénation de navires ou d'aéronefs exploités en trafic international et de biens mobiliers affectés à l'exploitation de ces navires ou aéronefs (art. 13, 3);

— les gains provenant de l'aliénation de tous biens ou droits générateurs de redevances (art. 13, 4);

— les pensions privées et les rentes viagères (art. 18);

— sous certaines conditions, les rémunérations des professeurs et enseignants qui enseignent dans l'Etat où ils séjournent temporairement, pendant une période n'excédant pas deux ans (art. 20);

— également sous certaines conditions, les sommes que les étudiants, stagiaires, boursiers ou salariés d'entreprises

nemingen of van bepaalde organisaties die in dienst van derden ervaringen wensen op te doen, uit het buitenland verkrijgen om in de Staat waar zij tijdelijk verblijven hun onderhoud, studie of opleiding te bekostigen alsmede de beloningen die de betrokkenen verkrijgen ter zake van een in de bronstaat uitgeoefende dienstbetrekking voor zover die beloningen bepaalde bedragen niet te boven gaan (art. 21);

— bestanddelen van het inkomen die niet uitdrukkelijk in de andere bepalingen van de Overeenkomst zijn vermeld, indien het goed of het recht dat het inkomen oplevert niet wezenlijk is verbonden met een in de bronstaat gelegen vaste inrichting of vaste basis (art. 22).

2° In de bronstaat aan een beperkte belasting onderworpen inkomsten

a) Dividenden (art. 10)

Op voorwaarde dat het aandelenbezit uit hoofde waarvan de dividenden worden betaald, niet wezenlijk is verbonden met een in de bronstaat gelegen vaste inrichting of vaste basis, wordt de bronheffing als volgt beperkt :

— in België, tot 15 pct. van het brutobedrag van de dividenden;

— in Pakistan tot :

(a) 15 pct. van het brutobedrag van de dividenden indien de verkrijger een Belgische vennootschap is die ten minste 20 pct. van de stemgerechtigde aandelen van de uitdelende vennootschap bezit;

(b) 10 pct. van het brutobedrag van de dividenden indien daarenboven de vennootschap die de dividenden betaalt een industriële onderneming drijft.

De bronheffing in Pakistan wordt dus niet beperkt indien de dividenden worden verkregen door een natuurlijke persoon of door een vennootschap die geen 20 pct. van de stemgerechtigde aandelen van de vennootschap die de dividenden betaalt bezit. Op dit punt wijkt de Belgisch-Pakistaanse overeenkomst dus af van de regel die normaal ter zake in de door België gesloten overeenkomsten wordt gevolgd. Een soortgelijke regeling werd door België evenwel reeds aanvaard in het op 16 oktober 1978 met Thailand gesloten dubbelbelastingverdrag (cf. Gedr. st. Senaat, zitting 1979-1980, nr. 365-1).

b) Interest (art. 11)

Op voorwaarde dat de uiteindelijk gerechtigde tot de interest in de Staat waaruit de interest afkomstig is geen vaste inrichting of vaste basis heeft waarmee de schuldvordering uit hoofde waarvan de interest wordt betaald wezenlijk is verbonden, wordt de belasting in de bronstaat beperkt tot 15 pct. van het normale brutobedrag van de interest.

ou de certaines organisations et qui souhaitent acquérir une expérience au service de tiers, reçoivent de l'étranger pour couvrir dans l'Etat où ils séjournent temporairement leurs frais d'entretien, d'études ou de formation ainsi que les rémunérations que les intéressés reçoivent en raison d'un emploi salarié exercé dans l'Etat de la source, pour autant que ces rémunérations n'excèdent pas certains montants (art. 21);

— les éléments de revenu qui ne sont pas expressément mentionnés dans les autres dispositions de la Convention, lorsque le bien ou le droit générateur des revenus ne se rattache pas effectivement à un établissement stable ou à une base fixe situé(e) dans l'Etat de la source (art. 22).

2° Revenus soumis à une imposition limitée dans l'Etat de la source

a) Dividendes (art. 10)

A la condition que la participation génératrice des dividendes ne se rattache pas effectivement à un établissement stable ou à une base fixe situé(e) dans l'Etat d'où ceux-ci proviennent, l'impôt perçu dans cet Etat est limité comme suit :

— en Belgique, à 15 p.c. du montant brut des dividendes;

— au Pakistan :

(a) à 15 p.c. du montant brut des dividendes, lorsque le bénéficiaire est une société belge qui détient au moins 20 p.c. des actions assorties d'un droit de vote de la société distributrice;

(b) à 10 p.c. du montant brut des dividendes lorsque, en outre, la société distributrice des dividendes exerce une activité industrielle.

L'impôt source au Pakistan n'est donc pas limité si les dividendes sont recueillis par une personne physique ou par une société qui ne détient pas 20 p.c. des actions assorties d'un droit de vote de la société distributrice des dividendes. Sur ce point, la convention belgo-pakistanaise s'écarte donc de la règle normalement suivie en l'espèce dans les conventions conclues par la Belgique. Un régime similaire a toutefois déjà été accepté par la Belgique dans la convention sur la double imposition conclue le 16 octobre 1978 avec la Thaïlande (cf. Doc. Parl. Sénat, session 1979-1980, n° 365-1).

b) Intérêts (art. 11)

A la condition que le bénéficiaire effectif des intérêts n'ait pas dans l'Etat d'où ceux-ci proviennent d'établissement stable ou de base fixe auquel ou à laquelle se rattache effectivement la créance génératrice des intérêts, l'impôt dû dans l'Etat de la source est limité à 15 p.c. du montant brut normal des intérêts.

Er is evenwel vrijstelling van belasting in de bronstaat voor interest die wordt verkregen door de centrale overheid van de andere verdragsstaat of door financiële overheidsinstellingen daarvan.

Zoals reeds vroeger vermeld is interest van fondsen die rechtstreeks verband houden met de exploitatie van schepen of luchtvaartuigen in internationaal verkeer eveneens vrij van belasting in de bronstaat (Protocol, punt 2).

c) *Royalty's* (art. 12)

Op voorwaarde dat het recht of het goed uit hoofde waarvan de royalty's worden betaald niet wezenlijk is verbonden met een vaste inrichting of vaste basis waarover de uiteindelijk gerechtigde tot de royalty's in de bronstaat beschikt, wordt de bronheffing beperkt tot :

— 15 pct. van het normale brutobedrag voor royalty's die worden betaald als vergoeding voor technische kennis of voor inlichtingen omtrent ervaringen op het gebied van nijverheid, handel of wetenschap;

— 20 pct. van het normale brutobedrag voor royalties behaald als vergoeding voor het gebruik van, of voor het recht van gebruik van, een octrooi, een fabrieks- of handelsmerk, een tekening, een model, een plan, een geheim recept of een geheime werkwijze, of voor het gebruik van, of voor het recht van gebruik van, een nijverheids- of handelsuitrusting of een wetenschappelijke uitrusting daaronder begrepen royalty's voor bioscoopfilms en films of banden voor radio of televisie.

Auteursrechten en andere soortgelijke betalingen voor de productie of reproductie van een werk op het gebied van letterkunde, toneel, muziek of kunst zijn evenwel vrijgesteld in de bronstaat.

3° *In de bronstaat aan een onbeperkte belasting onderworpen inkomsten*

De hierna vermelde inkomsten zijn zonder beperking in de bronstaat belastbaar; de bronstaat is, naar het geval, de Staat waar de goederen, de vaste inrichting of de vaste basis zijn gelegen, de Staat waar de werkzaamheid wordt verricht of de Staat waarvan de schuldenaar van de inkomsten een inwoner is :

— inkomsten uit onroerende goederen, winsten uit landbouw- of bosbedrijven daaronder begrepen (art. 6);

— winsten van een vaste inrichting van een onderneming, alsmede de winsten die in de Staat waar de vaste inrichting is gelegen door de onderneming worden verkregen uit de verkoop van goederen van dezelfde of soortgelijke aard als die welke door de vaste inrichting worden verkocht of uit andere handelsverrichtingen van dezelfde of soortgelijke aard als die welke worden uitgevoerd door de vaste inrichting indien de vaste inrichting op enigerlei wijze tot die verkoop of verrichtingen heeft bijgedragen (art. 7, 1 en Prot., 1);

— voordelen verkregen uit de vervreemding van onroerende goederen of roerende goederen (met uitzondering

Une exemption d'impôt est cependant accordée dans l'Etat de la source pour les intérêts recueillis par le Gouvernement central de l'autre Etat contractant ou par des institutions financières publiques de cet Etat.

Comme déjà mentionné ci-avant, les intérêts de fonds qui se rattachent directement à l'exploitation de navires ou d'aéronefs en trafic international sont également exemptés d'impôt dans l'Etat de la source (Protocole, point 2).

c) *Redevances* (art. 12)

A la condition que le droit ou le bien générateur des redevances ne se rattache pas effectivement à un établissement stable ou à une base fixe dont le bénéficiaire effectif des redevances dispose dans l'Etat de la source, l'impôt de cet Etat est limité à :

— 15 p.c. du montant brut normal des redevances payées au titre de rémunération d'un know-how technique ou d'informations ayant trait à une expérience dans le domaine industriel, commercial ou scientifique;

— 20 p.c. du montant brut normal des redevances payées en rémunération de l'usage, ou de la concession de l'usage, d'un brevet, d'une marque de fabrique ou de commerce, d'un dessin, d'un modèle, d'un plan, d'une formule ou d'un procédé secrets, ou en rémunération de l'usage ou de la concession de l'usage, d'un équipement industriel, commercial ou scientifique, ainsi que les redevances afférentes à des films cinématographiques et à des films ou bandes pour la radio ou la télévision.

Les droits d'auteur et autres paiements similaires pour la production ou la reproduction d'une œuvre littéraire, dramatique, musicale ou artistique sont cependant exonérés d'impôt dans l'Etat de la source.

3° *Revenus soumis à une imposition illimitée dans l'Etat de la source*

Les revenus énumérés ci-après sont imposables sans limitation dans l'Etat de la source, lequel sera, suivant le cas, l'Etat où les biens, l'établissement stable ou la base fixe sont situés, l'Etat où l'activité est exercée ou encore l'Etat dont le débiteur des revenus est un résident :

— les revenus des biens immobiliers, y compris les bénéfices des exploitations agricoles ou forestières (art. 6);

— les bénéfices imputables à un établissement stable d'une entreprise, ainsi que les bénéfices que l'entreprise tire de l'Etat où l'établissement stable est situé, de la vente de marchandises de même nature ou de nature analogue à celles qui sont vendues par l'établissement stable ou d'autres activités commerciales de même nature ou de nature analogue à celles exercées par l'établissement stable, lorsque ledit établissement stable est intervenu de quelque manière que ce soit dans ces ventes ou activités (art. 7, 1; et Prot. 1);

— les gains provenant de l'aliénation de biens immobiliers ou de biens mobiliers (à l'exception des navires ou

van schepen of luchtvaartuigen die in internationaal verkeer worden geëxploiteerd, roerende goederen die bij die exploitatie worden gebruikt alsmede goederen of rechten uit hoofde waarvan royalty's worden betaald) (art. 13);

— inkomsten uit vrije beroepen of andere zelfstandige werkzaamheden van soortgelijke aard indien een of meer van de volgende voorwaarden zijn vervuld :

a) de inkomsten worden verkregen door tussenkomst van een in de bronstaat gelegen vaste basis;

b) de betrokkenen verblijven in de bronstaat gedurende een tijdvak of tijdvakken die in het desbetreffende belastingjaar een totaal van 183 dagen bereiken of te boven gaan;

c) de inkomsten verkregen ter zake van in de bronstaat uitgeoefende werkzaamheden zijn in het desbetreffende belastingjaar hoger dan 50 000Rs. (\pm 175 000 BF) (art. 14);

— beloningen van loon- en weddetrekkers uit de particuliere sector, andere dan die van de aan boord van een schip of luchtvaartuig in internationaal verkeer tewerkgestelde personen en onder voorbehoud van de toepassing van de zogenaamde 183 dagen-regel (art. 15);

— beloningen uit hoofde van hun mandaat verkregen door beheerders, commissarissen enz. van vennootschappen en daarmee gelijkgestelde stafleden (art. 16);

— inkomsten van artiesten en sportbeoefenaars, zelfs indien de inkomsten worden toegekend aan andere personen (art. 17);

— openbare beloningen en pensioenen onder bepaalde voorwaarden (art. 19).

IV. Vermijding van dubbele belasting in de woonstaat

(art. 23)

1° In Pakistan (art. 23, 1)

De Belgische belasting wordt verrekend met de Pakistaanse belasting die ter zake van de inkomsten uit bronnen in België is verschuldigd.

2° In België (art. 23,2)

Voor inwoners van België geldt de volgende regeling :

— dividenden die Belgische vennootschappen verkrijgen uit vaste deelnemingen in Pakistaanse vennootschappen zijn ten belope van hun nettobedrag vrijgesteld van de vennootschapsbelasting;

— andere dividenden, zomede interest en royalty's worden in België belast maar de belasting wordt verminderd met het forfaitaire gedeelte van de buitenlandse belasting van 15 pct., ook wanneer van die inkomsten in Pakistan

aéronefs exploités en trafic international, des biens mobiliers affectés à cette exploitation ainsi que les biens ou droits générateurs de redevances) (art. 13);

— les revenus des professions libérales ou d'autres activités indépendantes de nature analogue si une ou plusieurs des conditions suivantes sont remplies :

a) les revenus sont recueillis par l'entremise d'une base fixe située dans l'Etat de la source;

b) les intéressés séjournent dans l'Etat de la source pendant une période ou des périodes d'une durée totale égale ou supérieure à 183 jours au cours de l'année fiscale considérée;

c) les revenus recueillis en raison d'activités exercées dans l'Etat de la source excèdent 50 000 Rs (\pm 175 000 FB) au cours de l'année fiscale considérée (art. 14);

— les rémunérations des salariés et appointés du secteur privé, autres que celles des personnes occupées à bord d'un navire ou d'un aéronef exploité en trafic international et sous réserve d'application de la règle dite des 183 jours (art. 15);

— les rémunérations perçues en raison de leur mandat par les administrateurs, commissaires, etc. de sociétés ainsi que par les cadres y assimilés (art. 16);

— les revenus des artistes et des sportifs même si les revenus sont attribués à d'autres personnes (art. 17);

— les rémunérations et les pensions publiques sous certaines conditions (art. 19).

IV. Prévention de la double imposition dans l'Etat de résidence

(art. 23)

1° Au Pakistan (art. 23.1)

L'impôt belge est imputé sur l'impôt pakistanais dû sur les revenus tirés de sources situées en Belgique.

2° En Belgique (art. 23.2)

Dans le chef des résidents de la Belgique, le régime suivant s'applique :

— les dividendes que des sociétés belges tirent de participations permanentes dans des sociétés pakistanaises sont exonérés d'impôt des sociétés à concurrence de leur montant net;

— les autres dividendes ainsi que les intérêts et les redevances sont imposés en Belgique mais l'impôt est diminué de la quotité forfaitaire d'impôt étranger de 15 p.c. même lorsque ces revenus sont exemptés d'impôt au Pakistan en

geen belasting werd geheven op grond van tijdelijke en speciale maatregelen ter bevordering van de economische ontwikkeling van Pakistan;

— inkomsten die zonder beperking in Pakistan mogen worden belast zijn in België vrijgesteld van belasting maar komen in aanmerking voor de bepaling van het tarief dat op de andere belastbare inkomsten van de genietters van toepassing is (art. 23, 2 (a)-);

— voordelen verkregen uit de vervreemding van sommige goederen die ingevolge artikel 13, 5, in Pakistan inderdaad werden belast, zijn in België eveneens belastbaar maar de Belgische belasting wordt verminderd tot de helft of tot een vierde, naar gelang de genietter van de inkomsten een natuurlijke persoon of een vennootschap is (art. 23, 2, (c)-).

De Overeenkomst bevat ook de gebruikelijke bepaling ter voorkoming van dubbele ontheffing wegens het verrekenen van verliezen die een Belgische onderneming in een vaste inrichting in Pakistan mocht hebben geleden (art. 23, 2, (e)-).

V. Bijzondere bepalingen

(art. 24 tot 28)

Dit hoofdstuk behandelt verschillende kwesties die rechtstreeks verband houden met het probleem van de dubbele belasting of met de toepassing van de belastingen in de twee Staten.

Men vindt hier de gebruikelijke clausules betreffende :

a) de non-discriminatie (art. 24) : op grond van deze bepaling moet België o.m. het tarief van de belasting der niet-verblijfhouders op winsten van Belgische vaste inrichtingen van vennootschappen of verenigingen, die inwoner zijn van Pakistan, beperken tot het gewone tarief van de vennootschapsbelasting (thans 48 pct.);

b) de regeling voor onderling overleg en de toekenning van een speciale bezwaartermijn van drie jaar aan belastingplichtigen die door een belastingheffing, die niet in overeenstemming is met de Overeenkomst, zijn getroffen of worden bedreigd (art. 25);

c) de wederzijdse administratieve bijstand met het oog op de vestiging — maar niet op de invordering — van de belastingen (art. 26);

d) de grenzen van de werking van de Overeenkomst (art. 27);

e) de mogelijke uitbreiding tot andere gebieden (art. 28).

VI. Slotbepalingen

(art. 29 en 30)

De Overeenkomst zal in werking treden op de vijftiende dag die volgt op de dag van de uitwisseling van de akten van bekrachtiging. Vanaf dat ogenblik zal de Overeenkomst rechtstreeks uitwerking in de interne rechtsorde hebben.

vertu de dispositions temporaires et spéciales tendant à promouvoir le développement économique du Pakistan;

— les revenus qui sont imposables sans limitation au Pakistan sont exemptés d'impôt en Belgique mais sont pris en considération pour fixer le taux applicable aux autres revenus imposables des bénéficiaires (art. 23, 2, (a)-);

— les gains provenant de l'aliénation de certains biens qui ont été effectivement imposés au Pakistan sur la base de l'article 13, 5, sont également imposables en Belgique mais l'impôt belge est réduit à la moitié ou au quart, suivant que le bénéficiaire des revenus est une personne physique ou une société (art. 23, 2, (c)-).

La Convention contient également la disposition habituelle tendant à éviter un double dégrèvement par suite de l'imputation des pertes qu'une entreprise belge aurait subies dans un établissement stable situé au Pakistan (art. 23, 2 (e)-).

V. Dispositions spéciales

(art. 24 à 28)

Ce chapitre traite de diverses questions se rattachant directement au problème de la double imposition ou à l'application des impôts dans les deux Etats.

On y retrouve les clauses usuelles concernant :

a) la non-discrimination (art. 24) : sur la base de cette disposition, la Belgique doit notamment limiter le taux de son impôt des non-résidents dû sur les bénéfices des établissements stables belges de sociétés ou associations qui sont des résidents du Pakistan, au taux ordinaire de l'impôt des sociétés (actuellement 48 p.c.);

b) la procédure amiable et l'octroi d'un délai spécial de réclamation de trois ans aux contribuables qui sont frappés ou menacés d'une imposition non conforme à la Convention (art. 25);

c) l'assistance administrative réciproque en vue de l'établissement — mais non du recouvrement — des impôts (art. 26);

d) les limitations des effets de la Convention (art. 27);

e) la possibilité d'extension territoriale (art. 28).

VI. Dispositions finales

(art. 29 et 30)

La Convention entrera en vigueur le quinzième jour suivant celui de l'échange des instruments de ratification. A partir de ce moment, la Convention sortira directement ses effets dans l'ordre juridique interne.

De Overeenkomst zal in België van toepassing zijn op de bij de bron verschuldigde belastingen op inkomsten verkregen op of na 1 juli van het kalenderjaar waarin de akten van bekrachtiging zijn uitgewisseld en op de andere dan bij de bron verschuldigde belastingen op inkomsten van belastbare tijdperken die eindigen op of na 1 juli van dat jaar.

De Overeenkomst zal slechts kunnen worden opgezegd na verloop van een tijdperk van vijf jaar vanaf het jaar van de uitwisseling van de akten van bekrachtiging.

**

De Regering is van oordeel dat de Overeenkomst, in haar geheel, een bevredigende oplossing zal brengen voor de problemen van dubbele belasting die tussen België en Pakistan bestaan of in de toekomst tussen de twee Staten mochten rijzen. De Overeenkomst kan bovendien worden beschouwd als een instrument dat kan bijdragen tot de verbetering van de economische betrekkingen tussen beide landen.

De Regering stelt U dan ook voor de Overeenkomst spoedig goed te keuren opdat zij binnen de kortst mogelijke tijd in werking kan treden.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

Ch.-F. NOTHOMB.

De Minister van Buitenlandse Handel,

R. URBAIN.

De Minister van Financiën,

R. VANDEPUTTE.

La Convention s'appliquera, en Belgique, aux impôts dus à la source sur les revenus recueillis à partir du 1er juillet de l'année civile au cours de laquelle les instruments de ratification auront été échangés et aux impôts autres que ceux dus à la source, qui sont établis sur des revenus de périodes imposables prenant fin à partir du 1er juillet de cette année.

La Convention ne pourra être dénoncée qu'après une période de cinq ans à partir de l'année de l'échange des instruments de ratification.

**

Le Gouvernement estime que la Convention apportera, dans son ensemble, une solution satisfaisante aux problèmes de double imposition qui existent entre la Belgique et le Pakistan ou qui pourraient surgir à l'avenir entre les deux Etats. La Convention peut en outre être considérée comme un instrument susceptible de contribuer à l'amélioration des relations économiques entre les deux pays.

C'est pourquoi, le Gouvernement vous propose d'approuver rapidement la Convention, afin qu'elle puisse entrer en vigueur dans le plus bref délai possible.

Le Ministre des Affaires étrangères,

Ch.-F. NOTHOMB.

Le Ministre du Commerce extérieur,

R. URBAIN.

Le Ministre des Finances,

R. VANDEPUTTE.

ONTWERP VAN WET

BOUDEWIJN,
Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, ONZE GROET.

Op de voordracht van Onze Minister van Buitenlandse Zaken, van Onze Minister van Buitenlandse Handel en van Onze Minister van Financiën,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze Minister van Buitenlandse Zaken, Onze Minister van Buitenlandse Handel en Onze Minister van Financiën zijn gelast, in Onze naam, bij de Wetgevende Kamers het wetsontwerp in te dienen, waarvan de tekst volgt :

ENIG ARTIKEL

De Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Islamitische Republiek Pakistan tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen, en het Protocol, ondertekend te Brussel op 17 maart 1980, zullen volkomen uitwerking hebben.

Gegeven te Brussel, 12 juni 1981.

BOUDEWIJN.

Van Koningswege :

De Minister van Buitenlandse Zaken,

CH.-F. NOTHOMB.

De Minister van Buitenlandse Handel,

R. URBAIN.

De Minister van Financiën,

R. VANDEPUTTE.

PROJET DE LOI

BAUDOUIN,
Roi des Belges,

A tous, présents et à venir, SALUT.

Sur la proposition de Notre Ministre des Affaires étrangères, de Notre Ministre du Commerce extérieur et de Notre Ministre des Finances,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre Ministre des Affaires étrangères, Notre Ministre du Commerce extérieur et Notre Ministre des Finances sont chargés de présenter, en Notre nom, aux Chambres législatives, le projet de loi dont la teneur suit :

ARTICLE UNIQUE

La Convention entre le Royaume de Belgique et la République islamique du Pakistan en vue d'éviter les doubles impositions et de prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu, et le Protocole, signés à Bruxelles le 17 mars 1980 sortiront leur plein et entier effet.

Donné à Bruxelles, le 12 juin 1981.

BAUDOUIN.

Par le Roi :

Le Ministre des Affaires étrangères,

CH.-F. NOTHOMB.

Le Ministre du Commerce extérieur,

R. URBAIN.

Le Ministre des Finances,

R. VANDEPUTTE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, de 19e februari 1981 door de Minister van Buitenlandse Zaken verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van wet « houdende goedkeuring van de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Islamitische Republiek Pakistan tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen, en van het Protocol, ondertekend te Brussel op 17 maart 1980 », heeft de 24e maart 1981 het volgend advies gegeven :

Bij het ontwerp zijn geen opmerkingen te maken.

De kamer was samengesteld uit :

De Heren : P. TAPIE, kamervoorzitter,

Ch. HUBERLANT en R. VAN AELST, staatsraden,

R. PIRSON en C. DESCHAMPS, assessoren van de afdeling wetgeving,

Mevrouw : J. TRUYENS, griffier.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de Heer P. TAPIE.

Het verslag werd uitgebracht door de Heer G. PIQUET, eerste auditeur.

De Griffier,
J. TRUYENS.

De Voorzitter,
P. TAPIE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre des Affaires étrangères, le 19 février 1981, d'une demande d'avis sur un projet de loi « portant approbation de la Convention entre le Royaume de Belgique et la République islamique du Pakistan en vue d'éviter les doubles impositions et de prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu et du Protocole, signés à Bruxelles le 17 mai 1980 », a donné le 24 mars 1981 l'avis suivant :

Le projet n'appelle pas d'observation.

La chambre était composée de :

Messieurs : P. TAPIE, président de chambre,

Ch. HUBERLANT et R. VAN AELST, conseillers d'Etat,

R. PIRSON et C. DESCHAMPS, assesseurs de la section de législation,

Madame : J. TRUYENS, greffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. P. TAPIE.

Le rapport a été présenté par M. G. PIQUET, premier auditeur.

Le Greffier,
J. TRUYENS.

Le Président,
P. TAPIE.

CONVENTION

between the Kingdom of Belgium and the Islamic Republic of Pakistan for the avoidance of double taxation and the prevention of fiscal evasion with respect to taxes on income

The Government of the Kingdom of Belgium,
The Government of the Islamic Republic of Pakistan,
and
hereinafter referred to as the Government of Pakistan,
hereinafter referred to as the Government of Belgium

Desiring to conclude a Convention for the avoidance of double taxation and the prevention of fiscal evasion with respect to taxes on income,

Have agreed as follows :

CHAPTER I

SCOPE OF THE CONVENTION

ARTICLE 1

Personal scope

This Convention shall apply to persons who are residents of one or both of the Contracting States.

ART. 2

Taxes covered

1. This Convention shall apply to taxes on income imposed on behalf of a Contracting State or of its political subdivisions or local authorities, irrespective of the manner in which they are levied.

2. There shall be regarded as taxes on income all taxes imposed on total income or on elements of income, including taxes on gains from the alienation of movable or immovable property, taxes on the total amounts of wages or salaries paid by enterprises, as well as taxes on capital appreciation.

3. The existing taxes to which the Convention shall apply are in particular :

(a) in Pakistan : the income tax, the supertax and the surcharge (hereinafter referred to as « Pakistan tax »);

(b) in Belgium :

(i) the individual income tax (l'impôt des personnes physiques — de personenbelasting);

(ii) the corporate income tax (l'impôt des sociétés — de vennootschapsbelasting);

(iii) the income tax on legal entities (l'impôt des personnes morales — de rechtspersonenbelasting);

(iv) the income tax on non-residents (l'impôt des non-résidents — de belasting der niet-verblijfhouders);

(v) the prepayments (les précomptes — de voorheffingen);

(vi) the exceptional and temporary solidarity contribution (la participation exceptionnelle et temporaire de solidarité — de buitengewone en tijdelijke solidariteitsbijdrage);

(vii) the surcharges (les décimes et centimes additionnels — de opdecimen en opcentimen) on any of the taxes and prepayments

referred to in heads (i) to (vi) including the supplements to the individual income tax (les taxes additionnelles à l'impôt des personnes physiques — de aanvullende belastingen op de personenbelasting)

(hereinafter referred to as « Belgian tax »).

4. The Convention shall apply also to any identical or substantially similar taxes which are imposed after the date of signature of the Convention in addition to, or in place of, the existing taxes by either Contracting State or by the Government of any territory to which the Convention is extended under Article 28. The Contracting States shall notify each other of changes which have been made in their respective taxation laws.

5. In case of substantial changes in the system of taxation of either Contracting State, the Contracting States shall consult each other with a view to adapting the Convention to such changes.

CHAPTER II

DEFINITIONS

ART. 3

General definitions

1. For the purposes of this Convention, unless the context otherwise requires :

(a) the term « Pakistan » used in a geographical sense means the national territory and any area in the sea which is under the national jurisdiction of the Islamic Republic of Pakistan;

(b) the term « Belgium » used in a geographical sense means the national territory and any area in the sea which is under the national jurisdiction of the Kingdom of Belgium;

(c) the terms « a Contracting State » and « the other Contracting State » mean Pakistan or Belgium as the context requires;

(d) the term « tax » means Pakistan tax or Belgian tax as the context requires;

(e) the term « person » includes an individual, a company and any other body of persons;

(f) the term « company » means any body corporate or any entity which is treated as a body corporate for tax purposes in the Contracting State of which it is a resident;

(g) the terms « enterprise of a Contracting State » and « enterprise of the other Contracting State » mean respectively an enterprise carried on by a resident of a Contracting State and an enterprise carried on by a resident of the other Contracting State;

(h) the term « nationals » means :

(i) all individuals possessing the nationality of a Contracting State;

(ii) all legal persons, partnerships and associations deriving their status as such from the laws in force in a Contracting State;

(i) the term « international traffic » means any transport by a ship or aircraft operated by an enterprise of a Contracting State except when such ship or aircraft is operated solely between places in the other Contracting State;

(i) the term « competent authority » means :

(i) in Pakistan, the Central Board of Revenue, and

(ii) in Belgium, the Director general of direct taxes or his authorised representative.

2. As regards the application of the Convention by a Contracting State any term not defined therein shall, unless the context otherwise requires, have the meaning which it has under the law of that State concerning the taxes to which the Convention applies.

ART. 4

Resident

1. For the purposes of this Convention, the term « resident of a Contracting State » means any person whose income, under the laws of that State, is liable to tax therein by reason of his domicile, residence, place of management or any other criterion of a similar nature.

2. Where by reason of the provisions of paragraph 1 an individual is a resident of both Contracting States, then his status shall be determined as follows :

(a) he shall be deemed to be a resident of the State in which he has a permanent home available to him; if he has a permanent home available to him in both States, he shall be deemed to be a resident of the State with which his personal and economic relations are closer (centre of vital interests);

(b) if the State in which he has his centre of vital interests can not be determined, or if he has not a permanent home available to him in either State, he shall be deemed to be a resident of the State in which he has an habitual abode;

(c) if he has an habitual abode in both States or in neither of them, he shall be deemed to be a resident of the State of which he is a national;

(d) if he is a national of both States or of neither of them, the competent authorities of the Contracting States shall settle the question by mutual agreement.

3. Where by reason of the provisions of paragraph 1 a person other than an individual is a resident of both Contracting States, then it shall be deemed to be a resident of the State in which its place of effective management is situated.

ART. 5

Permanent establishment

1. For the purposes of this Convention, the term « permanent establishment » means a fixed place of business through which the business of an enterprise is wholly or partly carried on.

2. The term « permanent establishment » includes especially :

(a) a place of management;

(b) a branch;

(c) an office;

(d) a factory;

(e) a workshop or a warehouse;

(f) a mine, an oil or gas well, a quarry or any other place of extraction of natural resources;

(g) a permanent sales exhibition;

(h) a building site or construction or assembly project or supervisory activities in connection therewith, where such site, project or activity continues for a period of more than six months;

(i) the furnishing of services, including consultancy services, by an enterprise through employees or other personnel, where activities of that nature continue (for the same or a connected project) within the country for a period or periods aggregating more than three months within the fiscal year.

3. Notwithstanding the preceding provisions of this Article the term « permanent establishment » shall be deemed not to include :

(a) the use of facilities solely for the purpose of storage, display or delivery of goods or merchandise belonging to the enterprise;

(b) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of storage display or delivery;

(c) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of processing by another enterprise;

(d) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of purchasing goods of merchandise or of collecting information, for the enterprise;

(e) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of carrying on advertisement, for the supply of information, for scientific research or for similar activities which have a preparatory or auxiliary character, for the enterprise.

4. Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2, an enterprise of a Contracting State shall be deemed to have a permanent establishment in the other Contracting State if it has in that other State an agent — other than an agent to whom paragraph 5 applies — who :

(a) has and habitually exercises a general authority to negotiate and conclude contracts on behalf of the enterprise, unless the activities of the agent are limited to the purchase of goods or merchandise for the enterprise or

(b) has in that other State a stock of goods or merchandise from which he regularly fills orders on behalf of the enterprise.

5. An enterprise shall not be deemed to have a permanent establishment in a Contracting State merely because it carries on business in that State through a broker, general commission agent or any other agent of an independent status, provided that such persons are acting in the ordinary course of their business. However, where the activities of such an agent or broker are devoted wholly or almost wholly on behalf of that enterprise, he would not be considered an agent of an independent status within the meaning of this paragraph.

6. The fact that a company which is a resident of a Contracting State controls or is controlled by a company which is a resident of the other Contracting State, or which carries on business in that other State (whether through a permanent establishment or otherwise), shall not of itself constitute either company a permanent establishment of the other.

CHAPTER III

TAXATION OF INCOME

ART. 6

Income from immovable property

1. Income derived by a resident of a Contracting State from immovable property (including income from agriculture or forestry) situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. The term « immovable property » shall have the meaning which it has under the law of the Contracting State in which the property in question is situated. The term shall in any case include property accessory to immovable property, livestock and equipment used in agriculture and forestry, rights to which the provisions of general law respecting landed property apply, usufruct of immovable property and rights to variable or fixed payments as consideration for the working of, or the right to work, mineral deposits, sources and other natural resources; ships, boats and aircraft shall not be regarded as immovable property.

3. The provisions of paragraph 1 shall apply to income derived from the direct use, letting or use in any other form of immovable property.

4. The provisions of paragraphs 1 and 3 shall also apply to the income from immovable property of an enterprise and to income from immovable property used for the performance of independent personal services.

ART. 7

Business profits

1. The profits of an enterprise of a Contracting State shall be taxable only in that State unless the enterprise carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein. If the enterprise carries on business as aforesaid, the profits of the enterprise may be taxed in the other State, but only so much of them, as is attributable to

(a) that permanent establishment, or

(b) the sale of goods or merchandise of the same or similar kind as those sold, or to other business transactions of the same or similar kind as those effected, through that permanent establishment.

2. Subject to the provisions of paragraph 3, where an enterprise of a Contracting State carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein, there shall in each Contracting State be attributed to that permanent establishment the profits which it might be expected to make if it were a distinct enterprise engaged in the same or similar activities under the same or similar conditions and dealing wholly independently with the enterprise of which it is a permanent establishment.

3. In determining the profits of a permanent establishment, there shall be allowed as deductions expenses which are incurred for the purposes of the permanent establishment, including executive and general administrative expenses so incurred, whether in the State in which the permanent establishment is situated or elsewhere.

However, no such deduction shall be allowed in respect of amounts, if any, paid (otherwise than towards reimbursement of actual expenses) by the permanent establishment to the head office of the enterprise or any of its other offices, by way of royalties, fees or other similar payments in return for the use of patents or other rights, or by way of commission for specific services performed or for management, or, except in the case of a banking enterprise, by way of interest on moneys lent to the permanent establishment. Likewise, no account shall be taken in the determination of the profits of a permanent establishment, for amounts charged (otherwise than towards reimbursement of actual expenses), by the permanent establishment to the head office of the enterprise or any of its other offices, by way of royalties, fees or other similar payments in return for the use of patents or other rights, or by way of commission for specific services performed or for management, or, except in the case of a banking enterprise, by way of interest on moneys lent to the head office of the enterprise or any of its other offices.

4. Insofar as it has been customary in a Contracting State to determine the profits to be attributed to a permanent establishment on the basis of an apportionment of the total profits of the enterprise to its various parts, nothing in paragraph 2 shall preclude that Contracting State from determining the profits to be taxed by such an apportionment as may be customary; the method of apportionment adopted shall,

however, be such that the result shall be in accordance with the principles contained in this Article.

5. No profits shall be attributed to a permanent establishment by reason of the mere purchase by the permanent establishment of goods or merchandise for the enterprise.

6. For the purposes of the preceding paragraphs, the profits to be attributed to the permanent establishment shall be determined by the same method year by year unless there is good and sufficient reason to the contrary.

7. Where profits include items of income which are dealt with separately in other Articles of this Convention, then the provisions of those Articles shall not be affected by the provisions of this Article.

ART. 8

Shipping and air transport

1. Profits of an enterprise of a Contracting State from the operation of ships or aircraft in international traffic shall be taxable only in that State.

2. The provisions of paragraph 1 shall also apply to profits from the participation in a pool, a joint business or an international operating agency.

ART. 9

Associated enterprises

Where

(a) an enterprise of a Contracting State participates directly or indirectly in the management, control or financing of an enterprise of the other Contracting State, or

(b) the same persons participate directly or indirectly in the management, control or financing of an enterprise of a Contracting State and an enterprise of the other Contracting State,

and in either case conditions are made or imposed between the two enterprises in their commercial or financial relations which differ from those which would be made between independent enterprises, then any profits which would, but for those conditions, have accrued to one of the enterprises, but, by reason of those conditions, have not so accrued, may be included in the profits of that enterprise and taxed accordingly.

ART. 10

Dividends

1. Dividends paid by a company which is a resident of a Contracting State to a resident of the other Contracting State may be taxed in both Contracting States.

2. Where a company which is a resident of Pakistan pays dividends to a company which is a resident of Belgium and owns not less than 20 per cent of the voting shares of the first-mentioned company, the rate of the Pakistan tax on the dividends shall not exceed :

- (i) 10 per cent of the gross amount of the dividends if the paying company is engaged in an industrial undertaking;
- (ii) 15 per cent of the gross amount of the dividends in all other cases.

3. Where a company which is a resident of Belgium pays dividends to a resident of Pakistan who is the beneficial owner thereof, the Belgian tax charged on such dividends shall not exceed 15 per cent of their gross amount.

4. (a) The term « dividends » as used in this Article means income from shares, « jouissance » shares or « jouissance » rights, mining shares, founders' shares or other rights, not being debt-claims, participating in profits, as well as income from other corporate rights which is subjected to the same taxation treatment as income from shares by the laws of

the State of which the company making the distribution is a resident. This term means also income — even when paid in the form of interest — which is taxable under the head of income on capital invested by the members of a company other than a company with share capital, which is a resident of Belgium.

(b) The term « industrial undertaking » as used in the present Article means :

(i) the manufacture of goods or materials or the subjection of goods or materials to any process which results in substantially changing their original condition;

(ii) ship-building;

(iii) electricity, hydraulic power, gas and water supply;

(iv) mining including the working of an oil-well or any other source of mineral deposits;

(v) any other undertaking which may be declared to be an « industrial undertaking » by the competent authorities for the purposes of this Article.

5. The provisions of paragraphs 1, 2 and 3 shall not apply if the recipient of the dividends, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State of which the company paying the dividends is a resident, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.

6. Where a company which is a resident of a Contracting State derives profits or income from the other Contracting State, that other State may not impose any tax on the dividends paid by the company to a resident of that first-mentioned State, except insofar as the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with a permanent establishment or a fixed base situated in that other State, nor subject the company's undistributed profits to a tax on the company's undistributed profits, even if the dividends paid or the undistributed profits consist wholly or partly of profits or income arising in such other State.

7. The provisions of this Article shall not affect the taxation of the company in respect of the profits out of which the dividends are paid.

ART. 11

Interest

1. Interest arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. However, such interest may also be taxed in the Contracting State in which it arises, and according to the laws of that State, but if the beneficial owner of the interest is a resident of the other Contracting State, the tax so charged shall not exceed 15 per cent of the gross amount of the interest.

3. Notwithstanding the provisions of paragraph 2 :

(a) the State Bank of Pakistan shall be exempt from Belgian tax with respect to interest from sources within Belgium;

(b) the National Bank of Belgium (Banque Nationale de Belgique — Nationale Bank van België) shall be exempt from Pakistan tax with respect to interest from sources within Pakistan;

(c) the Government of a Contracting State shall be exempt from the tax of the other Contracting State with respect to interest on loans derived by that Government from sources within that other Contracting State;

(d) any financial institution owned or controlled by the Government of a Contracting State shall be exempt from the tax of the other Contracting State with respect to interest on loans derived by that institution from sources within that other Contracting State.

4. The term « interest » as used in this Article means income from debt-claims of every kind, whether or not secured by mortgage and whether or not carrying a right to participate in the debtor's profits, and in particular, income from government securities and income from bonds or debentures, including premiums and prizes attaching to such securities, bonds or debentures. However, the term « interest » shall not include for the purpose of this Article penalty charges for late payment nor interest regarded as dividends under the second sentence of paragraph 4 (a) of Article 10.

5. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the interest, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the interest arises, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the debt-claim in respect of which the interest is paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case, the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.

6. Interest shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is that State itself, a political subdivision, a local authority or a resident of that State. Where, however, the person paying the interest, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment or a fixed base in connection with which the indebtedness on which the interest is paid was incurred, and such interest is borne by such permanent establishment or fixed base, then such interest shall be deemed to arise in the State in which the permanent establishment or fixed base is situated.

7. Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the interest, having regard to the debt-claim for which it is paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial owner in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply only to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payments may be taxed in the Contracting State in which the interest arises according to the law of that State.

ART. 12

Royalties

1. Royalties arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. However, such royalties may also be taxed in the Contracting State in which they arise, and according to the laws of that State, but if the beneficial owner of the royalties is a resident of the other Contracting State, the tax so charged shall not exceed 20 per cent of the gross amount of the royalties as defined in paragraph 4 (a) and 15 per cent of the gross amount of royalties as defined in paragraph 4 (b).

3. Notwithstanding the provisions of paragraph 2, copyright royalties and other like payments as defined in paragraph 4 (c) arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State who is the beneficial owner thereof shall be taxable only in that other State.

4. The term « royalties » as used in this Article means :

(a) payments of any kind received as a consideration for the use of, or the right to use, any patent, trade-mark, design or model, plan, secret formula or process, or for the use of, or the right to use, industrial, commercial or scientific equipment and includes payments

of any kind in respect of motion picture films and films or tapes for radio broadcasting or television;

(b) payments received as a consideration for technical know-how or information concerning industrial, commercial or scientific experience;

(c) copyright royalties and other like payments in respect of the production or reproduction of any literary, dramatic, musical or artistic work other than motion picture films or films or tapes for radio broadcasting or television.

5. The provisions of paragraphs 1, 2 and 3 shall not apply if the beneficial owner of the royalties, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the royalties arise, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the right or property in respect of which the royalties are paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such a case, the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.

6. Royalties shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is that State itself, a political sub-division, a local authority or a resident of that State. Where, however, the person paying the royalties, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment or a fixed base in connection with which the liability to pay the royalties was incurred, and the royalties are borne by such permanent establishment or fixed base, then such royalties shall be deemed to arise in the State in which the permanent establishment or fixed base is situated.

7. Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the royalties, having regard to the use, right or information for which they are paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial owner in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply only to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payments may be taxed in the Contracting State in which the royalties arise according to the law of that State.

ART. 13

Capital gains

1. Gains derived by a resident of a Contracting State from the alienation of immovable property referred to in Article 6 and situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. Gains from the alienation of movable property forming part of the business property of a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State or of movable property pertaining to a fixed base available to a resident of a Contracting State in the other Contracting State for the purpose of performing independent personal services, including such gains from the alienation of such a permanent establishment (alone or with the whole enterprise) or of such fixed base, may be taxed in that other State.

3. Gains from the alienation of ships or aircraft operated in international traffic or movable property pertaining to the operation of such ships or aircraft, shall be taxable only in the Contracting State in which the profits from the operation of the ships or aircraft are taxable according to the provisions of Article 8.

4. Gains from the alienation of any property or rights referred to in paragraph 4 of Article 12 shall be taxable only in the Contracting State of which the alienator is a resident..

5. Gains from the alienation of any property other than that referred to in the preceding paragraphs may be taxed in both Contracting States.

ART. 14

Independent personal services

1. Income derived by a resident of a Contracting State in respect of professional services or other independent activities of a similar character shall be taxable only in that State. However, in the following circumstances such income may be taxed in the other Contracting State :

(a) if he has a fixed base regularly available to him in the other Contracting State for the purposes of performing his activities; in that case, only so much of the income as is attributable to that fixed base may be taxed in that other Contracting State, or

(b) if he is present in the other Contracting State for a period or periods amounting to or exceeding in the aggregate 183 days in the fiscal year concerned; or

(c) if the remuneration for his services in the other Contracting State derived from a resident of that Contracting State exceeds Rs. 50,000 or its equivalent in Belgian currency in the fiscal year concerned, notwithstanding that his stay in that State is for a period or periods amounting to less than 183 days during the fiscal year concerned.

2. The term « professional services » includes especially independent scientific, literary, artistic, educational or teaching activities as well as the independent activities of physicians, lawyers, engineers, architects, dentists and accountants.

ART. 15

Dependent personal services

1. Subject to the provisions of Articles 16, 18, 19, 20 and 21, salaries, wages and other similar remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment shall be taxable only in that State unless the employment is exercised in the other Contracting State. If the employment is so exercised, such remuneration as is derived therefrom may be taxed in that other State.

2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1, remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment exercised in the other Contracting State shall be taxable only in the first-mentioned State if :

(a) the recipient is present in the other State for a period or periods not exceeding in the aggregate 183 days in the fiscal year concerned, and

(b) the remuneration is paid by, or on behalf of, an employer who is not a resident of the other State, and

(c) the remuneration is not borne by a permanent establishment or a fixed base which the employer has in the other State.

3. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, remuneration derived in respect of an employment exercised aboard a ship or aircraft operated in international traffic may be taxed in the Contracting State in which the profits from the operation of such ship or aircraft are taxable according to the provisions of Article 8.

ART. 16

Directors' fees

1. Directors' fees and other similar payments derived by a resident of a Contracting State in his capacity as a member of the board of directors or a similar organ of a company which is a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. The provisions of paragraph 1 shall likewise apply to payments received by an official of a company in a top level managerial position who in fact carries out functions which are of a similar nature as those performed by a person as referred to in that paragraph 1.

ART. 17

Artists and athletes

1. Notwithstanding the provisions of Articles 14 and 15, income derived by a resident of a Contracting State as an entertainer, such as a theatre, motion picture, radio or television artiste, or a musician, or as an athlete, including a boxer or a wrestler, from his personal activities as such exercised in the other Contracting State, may be taxed in that other State.

2. Where income in respect of personal activities exercised by an entertainer or an athlete in his capacity as such accrues not to the entertainer or athlete himself but to another person, that income may, notwithstanding the provisions of Articles 7, 14 and 15, be taxed in the Contracting State in which the activities of the entertainer or athlete are exercised.

ART. 18

Pensions and annuities

1. Subject to the provisions of paragraph 2 of Article 19, any pension and any annuity derived from sources within a Contracting State by an individual who is a resident of the other Contracting State shall be exempt from tax in the first-mentioned State.

2. The term « pension », as used in this Article, means periodic payments made in consideration for services rendered or by way of compensation for injuries received.

3. The term « annuity », as used in this Article, means a stated sum payable periodically at stated times, during life or during a specified or ascertainable period of time, under an obligation to make the payments in return for adequate and full consideration in money or money's worth.

ART. 19

Government service

1. (a) Remuneration, other than a pension, paid by a Contracting State or a political subdivision or a local authority thereof to an individual in respect of services rendered to that State or subdivision or authority shall be taxable only in that State.

(b) However, such remuneration shall be taxable only in the other Contracting State if the services are rendered in that State and the individual is a resident of that State who :

- (i) is a national of that State; or
- (ii) did not become a resident of that State solely for the purpose of rendering the services.

2. (a) Any pension paid by, or out of funds created by, a Contracting State or a political subdivision or a local authority thereof to an individual in respect of services rendered to that State or subdivision or authority shall be taxable only in that State.

(b) However, such pension shall be taxable only in the other Contracting State if the individual is a resident of, and a national of, that State.

3. The provisions of Articles 15, 16 and 18 shall apply to remuneration and pensions in respect of services rendered in connection with a business carried on by a Contracting State or a political subdivision or a local authority thereof.

ART. 20

Professors

The remuneration derived by a professor or teacher who is a resident of a Contracting State and is temporarily present in the other Contracting State for the purpose of teaching, during a period not exceeding two years, at a university, college, school or other educational institution in that other Contracting State, shall be exempt from tax in that other State.

ART. 21

Students

1. An individual who is a resident of a Contracting State at the beginning of a visit to the other Contracting State and is temporarily present in that other State solely :

(a) as a student at a recognised university, college or school in such other State,

(b) as a business apprentice, or

(c) as the recipient of a grant, allowance or award for the primary purpose of study or research from any religious, charitable, scientific or educational organisation,

shall be exempt from tax in such other State :

(i) on all remittances from abroad for the purposes of his maintenance, education or training, and

(ii) with respect to any amount, representing remuneration for an employment in that other State, provided the remuneration for such employment in a taxable year does not exceed 120,000 Belgian francs or the equivalent thereof in Pakistan currency.

2. An individual who is a resident of a Contracting State immediately before making a visit to the other Contracting State and is temporarily present in that other Contracting State as an employee of, or under contract with, the Government or an enterprise of the first-mentioned Contracting State solely for the purpose of acquiring technical, professional or business experience for a period not exceeding two years from the date of his first arrival in that other Contracting State in connection with that visit shall be exempt from tax in that other Contracting State on :

(i) all remittances from abroad for the purposes of his maintenance, education or training, and

(ii) any remuneration not exceeding 150,000 Belgian francs or the equivalent in Pakistan currency during any taxable year in respect of services rendered in that other Contracting State if such services are in connection with his studies or training or incidental thereto.

3. An individual who is a resident of a Contracting State at the beginning of a visit to the other Contracting State and is temporarily present in that other State under arrangements with the Government of such other State or any agency or instrumentality thereof solely for the purpose of training, study or orientation shall be exempt from tax in such other State :

(i) on remuneration received from sources within the Contracting State of which he is a resident, and

(ii) on remuneration received from sources within the other Contracting State, provided such remuneration does not exceed 120,000 Belgian francs during any taxable year or the equivalent thereof in Pakistan currency.

ART. 22

Other income

1. Items of income of a resident of a Contracting State, wherever arising, not dealt with in the foregoing Articles of this Convention shall be taxable only in that State.

2. The provisions of paragraph 1 shall not apply to income, other than income from immovable property as defined in paragraph 2 of Article 6, if the recipient of such income, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the right or property in respect of which the income is paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.

CHAPTER IV

ELIMINATION OF DOUBLE TAXATION

ART. 23

1. Subject to the provisions of the Pakistan Incometax Act the Belgian tax payable whether directly or by deduction, by a resident of Pakistan, in respect of income from sources within Belgium shall be allowed as a credit against Pakistan tax payable in respect of that income.

2. In the case of Belgium, double taxation shall be avoided as follows :

(a) Where a resident of Belgium derives income which may be taxed in Pakistan in accordance with the provisions of the Convention, whether or not it is taxed, and which is not subject to the provisions of sub-paragraphs (b), (c) and (d) below, Belgium shall exempt such income from tax but may, in calculating the amount of tax on the remaining income of that resident, apply the rate of the tax which would have been applicable if such income had not been exempted.

(b) Where a resident of Belgium derives :

— dividends dealt with in paragraph 1 or 2 of Article 10 and not covered by sub-paragraph (d) below,

— interest dealt with in paragraph 2 or 7 of Article 11,

— royalties dealt with in paragraph 2 or 7 of Article 12,

Belgium shall allow an appropriate credit against Belgian tax relating to such income. This credit shall be the fixed proportion for which provision is made under Belgian law.

Notwithstanding the provisions of its law, Belgium shall also allow the credit provided for in this sub-paragraph in respect of tax which may be charged in Pakistan on dividends, interest and royalties by virtue of the Convention and the law of Pakistan, but which is temporarily remitted or reduced under special provisions designed to promote the economic development of Pakistan.

(c) Where a resident of Belgium derives income to which the provisions of paragraph 5 of Article 13 apply and which has been taxed in Pakistan, the amount of Belgian tax relating to such income shall not exceed the amount which would be charged according to Belgian law if such income were taxed as earned income derived from sources outside Belgium and subject to foreign tax.

(d) Where a company which is a resident of Belgium owns shares in a company with share capital which is a resident of Pakistan, the dividends which are paid to it by the latter company and which may be taxed in Pakistan in accordance with paragraph 1 or 2 of Article 10, shall be exempt from the corporate income tax in Belgium to the extent that exemption would have been accorded if the two companies had been residents of Belgium.

(e) Notwithstanding sub-paragraph (a) above, Belgian tax may be charged on income liable to Pakistan tax to the extent that such income has not been charged in Pakistan because of the set off of losses also deducted, in respect of any accounting period, from income taxable in Belgium.

CHAPTER V

SPECIAL PROVISIONS

ART. 24

Non-discrimination

1. Nationals of a Contracting State shall not be subjected in the other Contracting State to any taxation or any requirement connected therewith, which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which nationals of that other State in the same circumstances are or may be subjected. This provision shall, notwithstanding the provisions of Article 1, also apply to persons who are not residents of one or both of the Contracting States.

2. The taxation on a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State shall not be less favourably levied in that other State than the taxation levied on enterprises of that other State carrying on the same activities. This provision shall not be construed as obliging a Contracting State to grant to residents of the other Contracting State any personal allowances, reliefs and reductions for taxation purposes on account of civil status or family responsibilities which it grants to its own residents.

3. Except where the provisions of Article 9, paragraph 7 of Article 11, or paragraph 7 of Article 12, apply, interest, royalties and other disbursements paid by an enterprise of a Contracting State to a resident of the other Contracting State shall, for the purpose of determining the taxable profits of such enterprise, be deductible under the same conditions as if they had been paid to a resident of the first-mentioned State.

4. Enterprises of a Contracting State, the capital of which is wholly or partly owned or controlled, directly or indirectly, by one or more residents of the other Contracting State, shall not be subjected in the first-mentioned State to any taxation or any requirement connected therewith which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which other similar enterprises of the first-mentioned State are or may be subjected.

5. Nothing contained in this Article shall be construed :

(a) as affecting the provisions of the Pakistan law providing for a higher allowance or rebate of supertax to those companies which make the prescribed arrangements for the declaration and payment of dividends and the deduction of supertax from dividends paid by them;

(b) as preventing Belgium :

(i) from taxing the total amount of the profits attributable to a permanent establishment in Belgium of a company which is a resident of Pakistan or of an association having its place of effective management in Pakistan at the rate of tax provided by the Belgian law, but this rate may not exceed the maximum rate applicable to the whole or a portion of the profits of companies which are residents of Belgium;

(ii) from imposing the prepayment on dividends attributable to a permanent establishment or a fixed base maintained in Belgium by a company which is a resident of Pakistan or by an association which has its place of effective management in Pakistan and is taxable as a body corporate in Belgium.

6. The provisions of this Article shall, notwithstanding the provisions of Article 2, apply to taxes of every kind and description.

ART. 25

Mutual agreement procedure

1. Where a person considers that the actions of one or both of the Contracting States result or will result for him in taxation not in accordance with the provisions of this Convention, he may, irrespective of the

remedies provided by the domestic law of those States, present his case to the competent authority of the Contracting State of which he is a resident or, if his case comes under paragraph 1 of Article 24, to that of the Contracting State of which he is a national. The case must be presented within three years from the first notification of the action resulting in taxation not in accordance with the provisions of the Convention.

2. The competent authority shall endeavour, if the objection appears to it to be justified and if it is not itself able to arrive at a satisfactory solution, to resolve the case by mutual agreement with the competent authority of the other Contracting State, with a view to the avoidance of taxation which is not in accordance with the Convention.

3. The competent authorities of the Contracting States shall endeavour to resolve by mutual agreement any difficulties or doubts arising as to the interpretation or application of the Convention.

4. The competent authorities of the Contracting States may communicate with each other directly for the purpose of reaching an agreement in the sense of the preceding paragraphs or for the purpose of giving effect to the provisions of the Convention.

ART. 26

Exchange of information

1. The competent authorities of the Contracting States shall exchange such information as is necessary for carrying out the provisions of this Convention or of the domestic laws of the Contracting States concerning taxes covered by the Convention insofar as the taxation thereunder is in accordance with the Convention and in particular for the prevention of fraud and evasion of such taxes. The exchange of information is not restricted by Article 1. Any information received by a Contracting State shall be treated as secret in the same manner as information obtained under the domestic laws of that State and shall be disclosed only to persons or authorities (including courts and administrative bodies) involved in the assessment or collection of, the enforcement or prosecution in respect of, or the determination of appeals in relation to, the taxes covered by the Convention. Such persons or authorities shall use the information only for such purposes. They may disclose the information in public court proceedings or in judicial decisions.

2. In no case shall the provisions of paragraph 1 be construed so as to impose on a Contracting State the obligation :

(a) to carry out administrative measures at variance with the laws and administrative practice of that or of the other Contracting State;

(b) to supply information which is not obtainable under the laws or in the normal course of the administration of that or of the other Contracting State;

(c) to supply information which would disclose any trade, business, industrial, commercial or professional secret or trade process, or information, the disclosure of which would be contrary to public policy (ordre public).

ART. 27

Miscellaneous

1. Nothing in this Convention shall affect the fiscal privileges of diplomatic or consular officials under the general rules of international law or under the provisions of special agreements.

2. The provisions of this Convention shall not be construed as restricting in any manner any exemption, deduction, credit or other allowance now or hereafter accorded by the laws of a Contracting State in the determination of the tax imposed by such State, or by any other convention between the Contracting States.

3. As regards a company which is a resident of Belgium, the provisions of this Convention shall not limit its taxation in accordance with the Belgian law in the event of the repurchase of its own shares or in the event of the distribution of its assets.

ART. 28

Territorial extension

1. This Convention may be extended, either in its entirety or with any necessary modifications, to any territory for whose international relations either State is responsible, which imposes taxes substantially similar in character to those to which the Convention applies. Any such extension shall take effect from such date and subject to such modifications and conditions, including conditions as to termination, as may be specified and agreed between the Contracting States in notes to be exchanged through diplomatic channels or in any other manner in accordance with their constitutional procedures.

2. Unless otherwise agreed by both Contracting States, the termination of the Convention by one of them under Article 30 shall also terminate, in the manner provided for in that Article, the application of the Convention to any territory to which it has been extended under this Article.

CHAPTER VI

FINAL PROVISIONS

ART. 29

Entry into force

1. This Convention shall be ratified and the instruments of ratification shall be exchanged as soon as possible.

2. The Convention shall enter into force on the fifteenth day following the date on which the instruments of ratification are exchanged and its provisions shall have effect for the first time :

(a) In Pakistan in respect of all taxes payable on income arising in any previous year ending on or after the first day of July of the calendar year in which the instruments of ratification are exchanged;

(b) in Belgium :

(i) in respect of all taxes payable at source on income arising on or after the first day of July of the calendar year in which the instruments of ratification are exchanged, and

(ii) in respect of all taxes, other than taxes payable at source, on income of taxable periods ending on or after the first day of July of that year.

ART. 30

Termination

This Convention shall continue in effect indefinitely, but either of the Contracting States may, on or before the thirtieth day of June in any calendar year after the fifth year from the year of ratification, give to the other Contracting State written notice of termination and in such event, the Convention shall cease to have effect :

(a) in Pakistan, in respect of all taxes payable on income arising in any previous year ending on or after the first day of July of the calendar year in which such written notice of termination is given, and

(b) in Belgium :

(i) in respect of all taxes payable at source on income arising on or after the first day of July of the calendar year in which such written notice of termination is given, and

(ii) in respect of all taxes, other than taxes payable at source, on income of taxable periods ending on or after the first day of July of that year.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, duly empowered to this end, have appended their signatures to this Convention.

DONE at Brussels on the 17th day of March, 1980, in two originals, in the English language.

*For and on behalf
of the Government
of the Kingdom
of Belgium :*

H. SIMONET

*For and on behalf
of the Government
of the Islamic Republic
of Pakistan :*

V.A. JAFAREY

PROTOCOL

At the moment of signing the Convention between the Islamic Republic of Pakistan and the Kingdom of Belgium for the Avoidance of Double Taxation and the Prevention of Fiscal Evasion with respect to taxes on income, the undersigned have agreed on the following provisions which shall be an integral part of the said Convention.

1. Paragraph 1 of Article 7

It is understood that profits derived by an enterprise of a Contracting State within the other Contracting State from sale of goods or merchandise of the same or similar kind as those sold, or from other business transactions of the same or similar kind as those effected, through the permanent establishment situated therein, may be taxed in such other Contracting State, if the permanent establishment had contributed in any manner in the making of such sales or transactions.

2. Paragraph 1 of Article 8

Interest on funds directly connected with the operation of ships or aircraft in international traffic shall be regarded as income from the operation of such ships or aircraft; the provisions of Article 11 shall not apply in relation to such interest.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, duly empowered to this end, have appended their signatures to this Convention.

DONE at Brussels on the 17th of March, 1980, in two originals, in the English language.

*For and on behalf
of the Government
of the Kingdom
of Belgium :*

H. SIMONET

*For and on behalf
of the Government
of the Islamic Republic
of Pakistan :*

V.A. JAFAREY

(Vertaling)

OVEREENKOMST

tussen de Islamitische Republiek Pakistan en het Koninkrijk België tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen

De Regering van de Islamitische Republiek Pakistan

en

de Regering van het Koninkrijk België

Wensende een Overeenkomst te sluiten tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen,

Zijn het volgende overeengekomen :

HOOFDSTUK I**WERKINGSSFEER VAN DE OVEREENKOMST****ARTIKEL 1**

Personen op wie de Overeenkomst van toepassing is

Deze Overeenkomst is van toepassing op personen die inwoner zijn van een overeenkomstsluitende Staat of van beide overeenkomstsluitende Staten.

ART. 2

Belastingen waarop de Overeenkomst van toepassing is

1. Deze Overeenkomst is van toepassing op belastingen naar het inkomen die, ongeacht de wijze van heffing, worden geheven ten behoeve van een overeenkomstsluitende Staat, van de staatkundige onderdelen of plaatselijke gemeenschappen daarvan.

2. Als belastingen naar het inkomen worden beschouwd de belastingen die worden geheven naar het gehele inkomen of naar bestanddelen van het inkomen, daaronder begrepen belastingen naar voordelen verkregen uit de vervreemding van roerende of onroerende goederen, belastingen naar het totale bedrag van de door ondernemingen betaalde lonen of salarissen, alsmede belastingen naar waardevermeerdering.

3. De bestaande belastingen waarop de Overeenkomst van toepassing is, zijn met name :

(a) in Pakistan : de inkomstenbelasting (the income tax), de extra-belasting (the supertax) en de bijbelasting (the surcharge) (hierna te noemen « Pakistaanse belasting »);

(b) in België :

(i) de personenbelasting;

(ii) de vennootschapsbelasting;

(iii) de rechtspersonenbelasting;

(iv) de belasting der niet-verblijfhouders;

(v) de voorheffingen;

(vi) de uitzonderlijke en tijdelijke solidariteitsbijdrage;

(vii) de opdecimen en opcentiemen op elk van de onder (i) tot (vi) hierboven vermelde belastingen en voorheffingen, alsmede de aanvullende belastingen op de personenbelasting;

(hierna te noemen « Belgische belasting »).

4. De Overeenkomst is ook van toepassing op alle gelijke of in wezen gelijksoortige belastingen die na de datum van de ondertekening van de Overeenkomst naast of in de plaats van de bestaande belastingen worden geheven door elke overeenkomstsluitende Staat of door de Regering van elk grondgebied waartoe de Overeenkomst ingevolge Artikel 28 is uitgebreid. De overeenkomstsluitende Staten delen elkaar de wijzigingen die in hun onderscheiden belastingwetten zijn aangebracht, mede.

5. Ingeval in het belastingstelsel van een overeenkomstsluitende Staat wezenlijke wijzigingen worden aangebracht, plegen de overeenkomstsluitende Staten overleg met het oog op de aanpassing van de Overeenkomst aan die wijzigingen.

HOOFDSTUK II**BEGRIJSBEPALINGEN****ART. 3****Algemene bepalingen**

1. In deze Overeenkomst, tenzij het zinsverband anders vereist :

(a) betekent de uitdrukking « Pakistan », in aardrijkskundig verband gebruikt, het nationale grondgebied alsmede de gebieden in zee onder de rechtsmacht van de Islamitische Republiek Pakistan;

(b) betekent de uitdrukking « België », in aardrijkskundig verband gebruikt, het nationale grondgebied alsmede de gebieden in zee onder de rechtsmacht van het Koninkrijk België;

(c) betekenen de uitdrukkingen « een overeenkomstsluitende Staat » en « de andere overeenkomstsluitende Staat » Pakistan of België, al naar het zinsverband vereist;

(d) betekent de uitdrukking « belasting » de Pakistaanse belasting of de Belgische belasting, al naar het zinsverband vereist;

(e) omvat de uitdrukking « persoon » een natuurlijke persoon, een vennootschap en elke andere vereniging van personen;

(f) betekent de uitdrukking « vennootschap » elke rechtspersoon of elke andere eenheid die voor de belastingheffing als een rechtspersoon wordt behandeld in de overeenkomstsluitende Staat waarvan zij een inwoner is;

(g) betekenen de uitdrukkingen « onderneming van een overeenkomstsluitende Staat » en « onderneming van de andere overeenkomstsluitende Staat » onderscheidenlijk een onderneming gedreven door een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat en een onderneming gedreven door een inwoner van de andere overeenkomstsluitende Staat;

(h) betekent de uitdrukking « onderdaan » :

(i) elke natuurlijke persoon die de nationaliteit van een overeenkomstsluitende Staat bezit;

(ii) elke rechtspersoon, personenvennootschap en vereniging opgericht overeenkomstig de in een overeenkomstsluitende Staat van kracht zijnde wetgeving;

(l) betekent de uitdrukking « internationaal verkeer » elk vervoer door een schip of luchtvaartuig dat door een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat wordt geëxploiteerd, behalve indien dat schip of luchtvaartuig slechts tussen in de andere overeenkomstsluitende Staat gelegen plaatsen wordt geëxploiteerd;

(j) betekent de uitdrukking « bevoegde autoriteit » :

(i) in Pakistan, de « Central Board of Revenue », en

(ii) in België, de Directeur-generaal der directe belastingen of zijn bevoegde vertegenwoordiger.

2. Voor de toepassing van de Overeenkomst door een overeenkomstsluitende Staat heeft, tenzij het zinsverband anders vereist, elke niet erin omschreven uitdrukking de betekenis welke die uitdrukking heeft volgens de wetgeving van die Staat met betrekking tot de belastingen waarop de Overeenkomst van toepassing is.

ART. 4

Inwoner

1. Voor de toepassing van deze Overeenkomst betekent de uitdrukking « inwoner van een overeenkomstsluitende Staat » iedere persoon wiens inkomsten, ingevolge de wetgeving van die Staat, aldaar aan belasting zijn onderworpen op grond van zijn woonplaats, verblijf, plaats van leiding of enige andere, soortgelijke omstandigheid.

2. Indien een natuurlijke persoon ingevolge de bepalingen van paragraaf 1 inwoner van beide overeenkomstsluitende Staten is, wordt zijn toestand op de volgende wijze geregeld :

(a) hij wordt geacht inwoner te zijn van de Staat waar hij een duurzaam tehuis tot zijn beschikking heeft; indien hij in beide Staten een duurzaam tehuis tot zijn beschikking heeft wordt hij geacht inwoner te zijn van de Staat waarmee zijn persoonlijke en economische betrekkingen het nauwst zijn (middelpunt van de levensbelangen);

(b) indien niet kan worden bepaald in welke Staat hij het middelpunt van zijn levensbelangen heeft of indien hij in geen van de Staten een duurzaam tehuis tot zijn beschikking heeft, wordt hij geacht inwoner te zijn van de Staat waar hij gewoonlijk verblijft;

(c) indien hij in beide Staten of in geen van beide gewoonlijk verblijft, wordt hij geacht inwoner te zijn van de Staat waarvan hij onderdaan is;

(d) indien hij onderdaan is van beide Staten of van geen van beide, regelen de bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Staten de aangelegenheid in onderlinge overeenstemming.

3. Indien een andere dan een natuurlijke persoon ingevolge de bepalingen van paragraaf 1 inwoner is van beide overeenkomstsluitende Staten, wordt hij geacht inwoner te zijn van de Staat waar de plaats van zijn werkelijke leiding is gelegen.

ART. 5

Vaste inrichting

1. Voor de toepassing van deze Overeenkomst betekent de uitdrukking « vaste inrichting » een vaste bedrijfsinrichting met behulp waarvan een onderneming haar werkzaamheden geheel of gedeeltelijk uitoefent.

2. De uitdrukking « vaste inrichting » omvat in het bijzonder :

(a) een plaats waar leiding wordt gegeven;

(b) een filiaal;

(c) een kantoor;

(d) een fabriek;

(e) een werkplaats of een opslagplaats;

(f) een mijn, een olie- of gasbron, een steengroeve of enige andere plaats waar natuurlijke rijkdommen worden gewonnen;

(g) een duurzame tentoonstelling van goederen met het oog op de verkoop;

(h) een plaats van uitvoering van een bouwwerk of van constructie- of montagewerkzaamheden of werkzaamheden van toezicht daarop, indien de duur van dat werk of van die werkzaamheden zes maanden overschrijdt;

(i) het verstrekken van diensten, daaronder begrepen adviezen, door een onderneming door middel van werknemers of andere personeelsleden, indien zodanige werkzaamheden (voor hetzelfde of voor een daarmee verband houdende project) in het land worden uitgeoefend gedurende een tijdvak of tijdvakken waarvan de duur in het totaal drie maanden in het belastingjaar te boven gaat.

3. Niettegenstaande de voorgaande bepalingen van dit artikel wordt een « vaste inrichting » niet aanwezig geacht indien :

(a) gebruik wordt gemaakt van inrichtingen, uitsluitend voor de opslag, uitstalling of aflevering van aan de onderneming toebehorende goederen;

(b) een voorraad van aan de onderneming toebehorende goederen wordt aangehouden, uitsluitend voor de opslag, uitstalling of aflevering;

(c) een voorraad van aan de onderneming toebehorende goederen wordt aangehouden, uitsluitend voor de bewerking of verwerking door een andere onderneming;

(d) een vaste bedrijfsinrichting wordt aangehouden, uitsluitend om voor de onderneming goederen aan te kopen of inlichtingen in te winnen;

(e) een vaste bedrijfsinrichting wordt aangehouden, uitsluitend voor reclamedoeleinden, voor het geven van inlichtingen, voor wetenschappelijk onderzoek of voor soortgelijke werkzaamheden ten behoeve van de onderneming, die van voorbereidende aard zijn of het karakter van hulpwerkzaamheden hebben.

4. Niettegenstaande de bepalingen van de paragrafen 1 en 2, wordt een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat geacht een vaste inrichting in de andere overeenkomstsluitende Staat te bezitten indien die onderneming in die andere Staat een vertegenwoordiger — niet zijnde een vertegenwoordiger waarop paragraaf 5 van toepassing is — heeft die :

(a) een algemene machtiging bezit om namens de onderneming te onderhandelen en overeenkomsten af te sluiten en dit recht gewoonlijk uitoefent, tenzij de werkzaamheden van de vertegenwoordiger beperkt blijven tot de aankoop van goederen voor de onderneming ; of

(b) in die andere Staat over een voorraad goederen beschikt waaruit hij regelmatig bestellingen uitvoert voor rekening van de onderneming.

5. Een onderneming wordt niet geacht een vaste inrichting in een overeenkomstsluitende Staat te bezitten op grond van de enkele omstandigheid dat zij aldaar zaken doet door middel van een makelaar, een algemeen commissionair of enige andere onafhankelijke vertegenwoordiger, op voorwaarde dat deze personen in de normale uitoefening van hun bedrijf handelen. Wanneer de werkzaamheden van die vertegenwoordiger commissionair of makelaar evenwel uitsluitend of nagenoeg uitsluitend voor rekening van die onderneming worden uitgeoefend wordt hij niet geacht een onafhankelijke vertegenwoordiger te zijn in de zin van deze paragraaf.

6. De enkele omstandigheid dat een vennootschap die inwoner is van een overeenkomstsluitende Staat, een vennootschap beheerst of door een vennootschap wordt beheerst, die inwoner is van de andere overeenkomstsluitende Staat of die in die andere Staat zaken doet (hetzij met behulp van een vaste inrichting, hetzij op andere wijze), stempelt één van beide vennootschappen niet tot een vaste inrichting van de andere.

HOOFDSTUK III

BELASTINGHEFFING NAAR HET INKOMEN

ART. 6

Inkomsten uit onroerende goederen

1. Inkomsten die een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat verkrijgt uit in de andere overeenkomstsluitende Staat gelegen onroerende goederen (inkomsten uit landbouw- of bosbedrijven daaronder begrepen), zijn in die andere Staat belastbaar.

2. De uitdrukking « onroerende goederen » heeft de betekenis die daaraan wordt toegekend door het recht van de overeenkomstsluitende Staat waar de desbetreffende goederen zijn gelegen. De uitdrukking omvat in ieder geval de goederen die bij de onroerende goederen behoren, levende en dode have van landbouw- en bosbedrijven, rechten waarop de bepalingen van het privaatrecht betreffende de grondeigendom van toepassing zijn, vruchtgebruik van onroerende goederen en rechten op veranderlijke of vaste vergoedingen ter zake van de exploitatie, of het recht tot exploitatie, van minerale aardlagen, bronnen en andere bodemrijksdommen; schepen en luchtvaartuigen worden niet als onroerende goederen beschouwd.

3. De bepaling van paragraaf 1 is van toepassing op inkomsten verkregen uit de rechtstreekse exploitatie of uit het rechtstreeks genot, uit het verhuren of verpachten, of uit elke andere vorm van exploitatie van onroerende goederen.

4. De bepalingen van de paragrafen 1 en 3 zijn ook van toepassing op inkomsten uit onroerende goederen van een onderneming en op inkomsten uit onroerende goederen gebezigd voor de uitoefening van een zelfstandig beroep.

ART. 7

Ondernemingswinst

1. Winsten van een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat zijn slechts in die Staat belastbaar, tenzij de onderneming in de andere overeenkomstsluitende Staat haar bedrijf uitoefent met behulp van een aldaar gevestigde vaste inrichting. Indien de onderneming aldus haar bedrijf uitoefent, zijn de winsten van de onderneming in de andere Staat belastbaar, maar slechts in zoverre als zij kunnen worden toegerekend aan

(a) die vaste inrichting, of

(b) de verkoop van goederen van dezelfde of soortgelijke aard als die welke worden verkocht, of aan andere handelsverrichtingen van dezelfde of soortgelijke aard als die welke worden uitgevoerd, door die vaste inrichting.

2. Onder voorbehoud van de bepalingen van paragraaf 3 worden, indien een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat in de andere overeenkomstsluitende Staat haar bedrijf uitoefent met behulp van een aldaar gevestigde vaste inrichting, in elke overeenkomstsluitende Staat aan die vaste inrichting de winsten toegerekend die zij zou kunnen behalen indien zij een onafhankelijke onderneming zou zijn, die dezelfde of soortgelijke werkzaamheden zou uitoefenen onder dezelfde of soortgelijke omstandigheden en die met de onderneming waarvan zij een vaste inrichting is geheel onafhankelijk zou handelen.

3. Bij het bepalen van de winsten van een vaste inrichting worden in aftrek toegelaten de kosten, daaronder begrepen kosten van leiding en algemene beheerskosten, die ten behoeve van de vaste inrichting zijn gemaakt, hetzij in de Staat waar de vaste inrichting is gevestigd, hetzij elders.

Geen aftrek wordt evenwel toegelaten ter zake van bedragen die in voorkomend geval door de vaste inrichting (anders dan als terugbetaling van werkelijke uitgaven) worden betaald aan de hoofdzetel van de

onderneming of aan één van haar andere zetels in de vorm van royalty's, erelonen of andere, soortgelijke betalingen voor het gebruik van octrooien of andere rechten, of in de vorm van commissielonen voor het verstrekken van specifieke diensten of voor het geven van leiding, of nog, behalve in het geval van een bankonderneming, in de vorm van interest van aan de vaste inrichting geleend geld. Bij het bepalen van de winsten van een vaste inrichting wordt evenmin rekening gehouden met bedragen die door de vaste inrichting (anders dan als terugbetaling van werkelijke uitgaven) ten laste van de hoofdzetel van de onderneming of van één van haar andere zetels worden gelegd in de vorm van royalty's, erelonen of andere, soortgelijke betalingen voor het gebruik van octrooien of andere rechten, of in de vorm van commissielonen voor het verstrekken van specifieke diensten of voor het geven van leiding, of nog, behalve in het geval van een bankonderneming, in de vorm van interest van aan de hoofdzetel van de onderneming of aan één van haar andere zetels geleend geld.

4. Voor zover het in een overeenkomstsluitende Staat gebruikelijk is, de aan een vaste inrichting toe te rekenen winsten te bepalen op basis van een verdeling van de totale winst van de onderneming over haar verschillende delen, helet paragraaf 2 die overeenkomstsluitende Staat niet de belastbare winsten te bepalen volgens de gebruikelijke verdeling; de gevolgde methode van verdeling moet echter zodanig zijn dat het bekomen resultaat in overeenstemming is met de in dit artikel neergelegde beginselen.

5. Geen winsten worden aan een vaste inrichting toegerekend enkel op grond van aankoop door de vaste inrichting van goederen voor de onderneming.

6. Voor de toepassing van de voorgaande paragrafen worden de aan de vaste inrichting toe te rekenen winsten van jaar tot jaar volgens dezelfde methode bepaald, tenzij er een goede en genoegzame reden bestaat om hiervan af te wijken.

7. Indien in de winsten inkomstenbestanddelen zijn begrepen die afzonderlijk in de andere artikelen van deze Overeenkomst worden behandeld, worden de bepalingen van die artikelen niet aangetast door de bepalingen van dit artikel.

ART. 8

Zeevaart en luchtvaart

1. Winsten van een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat uit de exploitatie van schepen of luchtvaartuigen in internationaal verkeer zijn slechts in die Staat belastbaar.

2. De bepaling van paragraaf 1 is ook van toepassing op winsten verkregen uit de deelneming aan een pool, een gemeenschappelijk bedrijf of een internationaal bedrijfslichaam.

ART. 9

Afhankelijke ondernemingen

Indien

(a) een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat onmiddellijk of middellijk deelneemt aan de leiding van, aan het toezicht op, dan wel in de financiering van een onderneming van de andere overeenkomstsluitende Staat, of

(b) dezelfde personen onmiddellijk of middellijk deelnemen aan de leiding van, aan het toezicht op, dan wel in de financiering van een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat en van een onderneming van de andere overeenkomstsluitende Staat,

en, in het ene of in het andere geval, tussen de twee ondernemingen in hun handelsbetrekkingen of financiële betrekkingen, voorwaarden worden overeengekomen of opgelegd die afwijken van die welke zouden worden overeengekomen tussen onafhankelijke ondernemingen, mogen

de winsten die één van de ondernemingen zonder deze voorwaarden zou hebben behaald maar ten gevolge van die voorwaarden niet heeft behaald, worden begrepen in de winsten van die onderneming en dienovereenkomstig worden belast.

ART. 10

Dividenden

1. Dividenden betaald door een vennootschap die inwoner is van een overeenkomstsluitende Staat aan een inwoner van de andere overeenkomstsluitende Staat, zijn in beide overeenkomstsluitende Staten belastbaar.

2. Indien een vennootschap die inwoner is van Pakistan dividenden betaald aan een vennootschap die inwoner is van België en die ten minste 20 percent van de stemgerechtigde aandelen van de eerstbedoelde vennootschap bezit, mag het tarief van de Pakistaanse belasting niet hoger zijn dan :

(i) 10 percent van het brutobedrag van de dividenden indien de vennootschap die de dividenden betaalt een industriële onderneming drijft;

(ii) 15 percent van het brutobedrag van de dividenden in alle andere gevallen.

3. Indien een vennootschap die inwoner is van België dividenden betaalt aan een inwoner van Pakistan die de uiteindelijk gerechtigde tot de dividenden is, mag de Belgische belasting op die dividenden niet hoger zijn dan 15 percent van het brutobedrag van de dividenden.

4. (a) De uitdrukking « dividenden », zoals gebezigd in dit artikel, betekent inkomsten uit aandelen, winstaandelen of winstbewijzen, mijn-aandelen, oprichtersaandelen of andere rechten op een aandeel in de winst, met uitzondering van schuldvorderingen, alsmede inkomsten uit andere rechten in vennootschappen die volgens de wetgeving van de Staat waarvan de uitkerende vennootschap inwoner is, op dezelfde wijze als inkomsten uit aandelen in de belastingheffing worden betrokken. Die uitdrukking betekent ook inkomsten — zelfs indien zij worden toegekend in de vorm van interest — die belastbaar zijn als inkomsten van belegde kapitalen van vennoten in vennootschappen, niet zijnde vennootschappen op aandelen, die inwoner zijn van België.

(b) De uitdrukking « industriële onderneming » zoals gebezigd in dit artikel, betekent :

(i) productie van goederen of grondstoffen dan wel verwerking of bewerking van goederen of grondstoffen die een wezenlijke verandering van hun oorspronkelijke aard tot gevolg hebben;

(ii) scheepsbouw;

(iii) voorziening met electriciteit, waterkracht, gas en water;

(iv) mijnbouw met inbegrip van de exploitatie van een oliebron of elke andere vindplaats van mineralen;

(v) elke andere onderneming die voor de toepassing van dit artikel door de bevoegde autoriteiten als « industriële onderneming » wordt aangemerkt.

5. De bepalingen van de paragrafen 1, 2 en 3 zijn niet van toepassing indien de genietter van de dividenden die inwoner is van een overeenkomstsluitende Staat, in de andere overeenkomstsluitende Staat waarvan de vennootschap die de dividenden betaalt inwoner is, een nijverheids- of handelsbedrijf met behulp van een aldaar gevestigde vaste inrichting of een zelfstandig beroep door middel van een aldaar gevestigde vaste basis uitoefent en het aandelenbezit uit hoofde waarvan de dividenden worden betaald, met die vaste inrichting of vaste basis wezenlijk is verbonden. In een zodanig geval zijn de bepalingen van artikel 7 of van artikel 14, naar het geval, van toepassing.

6. Indien een vennootschap die inwoner is van een overeenkomstsluitende Staat winsten of inkomsten verkrijgt uit de andere overeenkomstsluitende Staat, mag die andere Staat geen belasting heffen op dividenden die door de vennootschap aan een inwoner van de eerstbe-

doelde Staat worden betaald, behalve voor zover het aandelenbezit uit hoofde waarvan de dividenden worden betaald wezenlijk is verbonden met een in die andere Staat gelegen vaste inrichting of vaste basis, noch de niet-uitgedeelde winst van de vennootschap onderwerpen aan een belasting op niet-uitgedeelde winst, zelfs indien de betaalde dividenden of de niet-uitgedeelde winst geheel of gedeeltelijk bestaan uit winsten of inkomsten die uit die andere Staat afkomstig zijn.

7. De bepalingen van dit artikel laten onverlet de belastingheffing van de vennootschap ter zake van de winsten waaruit de dividenden worden betaald.

ART. 11

Interest

1. Interest afkomstig uit een overeenkomstsluitende Staat en betaald aan een inwoner van de andere overeenkomstsluitende Staat, is in die andere Staat belastbaar.

2. Deze interest mag echter ook in de overeenkomstsluitende Staat waaruit hij afkomstig is overeenkomstig de wetgeving van die Staat worden belast, maar indien de uiteindelijk gerechtigde tot de interest inwoner is van de andere overeenkomstsluitende Staat, mag de aldus geheven belasting niet hoger zijn dan 15 pct. van het brutobedrag van de interest.

3. Niettegenstaande de bepalingen van paragraaf 2 :

(a) is de Staatsbank van Pakistan vrijgesteld van Belgische belasting ter zake van interest uit bronnen in België;

(b) is de Nationale Bank van België vrijgesteld van Pakistaanse belasting ter zake van interest uit bronnen in Pakistan;

(c) is de Regering van een overeenkomstsluitende Staat in de andere overeenkomstsluitende Staat vrijgesteld van belasting ter zake van interest van leningen welke die Regering verkrijgt uit bronnen in die andere overeenkomstsluitende Staat;

(d) wordt elke financiële instelling die in het bezit is van, of beheerst wordt door de Regering van een overeenkomstsluitende Staat in de andere overeenkomstsluitende Staat vrijgesteld van belasting ter zake van interest van leningen welke die instelling verkrijgt uit bronnen in die andere overeenkomstsluitende Staat.

4. De uitdrukking « interest », zoals gebezigd in dit artikel, betekent inkomsten uit schuldvorderingen van welke aard ook, al dan niet ge-waarborgd door hypotheek of al dan niet aanspraak gevend op een aandeel in de winst van de schuldenaar en in het bijzonder inkomsten uit overheidsleningen en obligaties, met inbegrip van premies en loten op die effecten. Voor de toepassing van dit artikel omvat de uitdrukking « interest » echter niet boeten voor laattijdige betaling, noch interest die overeenkomstig artikel 10, paragraaf 4 (a), tweede zin, als dividenden wordt behandeld.

5. De bepalingen van de paragrafen 1 en 2 zijn niet van toepassing, indien de uiteindelijk gerechtigde tot de interest die inwoner is van een overeenkomstsluitende Staat in de andere overeenkomstsluitende Staat waaruit de interest afkomstig is, een nijverheids- of handelsbedrijf met behulp van een aldaar gevestigde vaste inrichting of een zelfstandig beroep door middel van een aldaar gevestigde vaste basis uitoefent en de schuldvordering uit hoofde waarvan de interest is verschuldigd, met die vaste inrichting of vaste basis wezenlijk is verbonden. In een zodanig geval zijn de bepalingen van artikel 7 of van artikel 14, naar het geval, van toepassing.

6. Interest wordt geacht uit een overeenkomstsluitende Staat afkomstig te zijn indien de schuldenaar die Staat zelf is, een staatkundig onderdeel, een plaatselijke gemeenschap of een inwoner van die Staat. Indien evenwel de schuldenaar van de interest, ongeacht of hij inwoner van een overeenkomstsluitende Staat is of niet, in een overeenkomstsluitende Staat een vaste inrichting of een vaste basis heeft waarvoor de schuld, ter zake waarvan de interest wordt betaald werd aangegaan en die de last van die interest draagt, wordt die interest geacht afkomstig te zijn uit de Staat waar de vaste inrichting of vaste basis is gevestigd.

7. Indien, ten gevolge van een bijzondere verhouding tussen de schuldenaar en de uiteindelijk gerechtigde of tussen hen beiden en een derde, het bedrag van de Interest, gelet op de schuldvordering waarvoor hij wordt betaald, hoger is dan het bedrag dat zonder zulk een verhouding door de schuldenaar en de uiteindelijk gerechtigde zou zijn overeengekomen, zijn de bepalingen van dit artikel slechts op het laatstbedoelde bedrag van toepassing. In een zodanig geval is het daarboven uitgaande deel van de betalingen, in de overeenkomstsluitende Staat waaruit de interest afkomstig is, belastbaar overeenkomstig de wetgeving van die Staat.

Art. 12

Royalty's

1. Royalty's afkomstig uit een overeenkomstsluitende Staat en betaald aan een inwoner van de andere overeenkomstsluitende Staat, zijn in die andere Staat belastbaar.

2. Deze royalty's mogen echter ook in de overeenkomstsluitende Staat waaruit zij afkomstig zijn overeenkomstig de wetgeving van die Staat worden belast, maar indien de uiteindelijk gerechtigde tot de royalty's inwoner is van de andere overeenkomstsluitende Staat, mag de aldus geheven belasting niet hoger zijn dan 20 pct. van het brutobedrag van de in paragraaf 4 (a) omschreven royalty's of 15 pct. van het brutobedrag van de in paragraaf 4 (b) omschreven royalty's.

3. Niettegenstaande de bepalingen van paragraaf 2, zijn royalty's voor auteursrechten en andere soortgelijke betalingen als omschreven in paragraaf 4 (c) die afkomstig zijn uit een overeenkomstsluitende Staat en worden betaald aan een inwoner van de andere overeenkomstsluitende Staat die de uiteindelijk gerechtigde tot de royalty's is, slechts in die andere Staat belastbaar.

4. De uitdrukking « royalty's », zoals gebezigd in dit artikel, betekent :

(a) betalingen van welke aard ook als vergoeding voor het gebruik van, of voor het recht van gebruik van, een octrooi, een fabrieks- of handelsmerk, een tekening, een model, een plan, een geheim recept of en geheime werkwijze, of voor het gebruik van, of voor het recht van gebruik van, nijverheids-, handels- of wetenschappelijke uitrusting en omvat betalingen van welke aard ook ter zake van bioscoopfilms en films of banden voor radio of televisie;

(b) betalingen als vergoeding voor technische kennis of voor inlichtingen omtrent ervaringen op het gebied van nijverheid, handel of wetenschap;

(c) royalty's voor auteursrechten en andere soortgelijke betalingen voor de productie of reproductie van een werk op het gebied van letterkunde, toneel, muziek of kunst, niet zijnde bioscoopfilms of films of banden voor radio of televisie.

5. De bepalingen van de paragrafen 1, 2 en 3 zijn niet van toepassing, indien de uiteindelijk gerechtigde tot de royalty's, die inwoner is van een overeenkomstsluitende Staat, in de andere overeenkomstsluitende Staat waaruit de royalty's afkomstig zijn, een nijverheids- of handelsbedrijf met behulp van een aldaar gevestigde vaste inrichting of een zelfstandig beroep door middel van een aldaar gevestigde vaste basis uitoefent en het recht of het goed uit hoofde waarvan de royalty's verschuldigd zijn, met die vaste inrichting of die vaste basis wezenlijk is verbonden. In een zodanig geval zijn de bepalingen van artikel 7 of van artikel 14, naar het geval, van toepassing.

6. Royalty's worden geacht uit een overeenkomstsluitende Staat afkomstig te zijn indien de schuldenaar die Staat zelf is, een staatkundig onderdeel, een plaatselijke gemeenschap of een inwoner van die Staat. Indien evenwel de schuldenaar van de royalty's, ongeacht of hij inwoner van een overeenkomstsluitende Staat is of niet, in een overeenkomstsluitende Staat een vaste inrichting of een vaste basis heeft waarvoor de verbintenis uit hoofde waarvan de royalty's worden betaald

wordt aangegaan en die de last van de royalty's draagt, worden die royalty's geacht afkomstig te zijn uit de Staat waar de vaste inrichting of de vaste basis is gevestigd.

7. Indien, ten gevolge van een bijzondere verhouding tussen de schuldenaar en de uiteindelijk gerechtigde of tussen hen beiden en een derde, het bedrag van de royalty's, gelet op het gebruik, het recht of de inlichtingen waarvoor zij worden betaald, hoger is dan het bedrag dat zonder zulk een verhouding door de schuldenaar en de uiteindelijk gerechtigde zou zijn overeengekomen, zijn de bepalingen van dit artikel slechts op het laatstbedoelde bedrag van toepassing. In een zodanig geval is het daarboven uitgaande deel van de betalingen, in de overeenkomstsluitende Staat waaruit de royalty's afkomstig zijn, belastbaar overeenkomstig de wetgeving van die Staat.

Art. 13

Vermogenswinsten

1. Voordelen die een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat verkrijgt uit de vervreemding van onroerende goederen zoals bedoeld in artikel 6 die in de andere overeenkomstsluitende Staat zijn gelegen, zijn in die andere Staat belastbaar.

2. Voordelen verkregen uit de vervreemding van roerende goederen die deel uitmaken van het bedrijfsvermogen van een vaste inrichting die een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat in de andere overeenkomstsluitende Staat heeft, of van roerende goederen die behoren tot een vaste basis die een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat in de andere overeenkomstsluitende Staat tot zijn beschikking heeft voor de uitoefening van een zelfstandig beroep, daaronder begrepen voordelen verkregen uit de vervreemding van die vaste inrichting (alleen of te zamen met de gehele onderneming) of van die vaste basis, zijn in die andere Staat belastbaar.

3. Voordelen verkregen uit de vervreemding van schepen of luchtvaartuigen die in internationaal verkeer worden geëxploiteerd of van roerende goederen die bij de exploitatie van die schepen of luchtvaartuigen worden gebruikt, zijn slechts belastbaar in de overeenkomstsluitende Staat waar de winsten uit de exploitatie van schepen of luchtvaartuigen overeenkomstig de bepalingen van artikel 8 belastbaar zijn.

4. Voordelen verkregen uit de vervreemding van alle goederen of rechten zoals bedoeld in artikel 12, paragraaf 4, zijn slechts belastbaar in de overeenkomstsluitende Staat waarvan de vervreemder inwoner is.

5. Voordelen verkregen uit de vervreemding van alle andere goederen dan die vermeld in de voorgaande paragrafen zijn in beide overeenkomstsluitende Staten belastbaar.

Art. 14

Zelfstandige beroepen

1. Inkomsten verkregen door een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat in de uitoefening van een vrij beroep of ter zake van andere zelfstandige werkzaamheden van soortgelijke aard zijn slechts in die Staat belastbaar. Deze inkomsten mogen evenwel in de volgende gevallen in de andere overeenkomstsluitende Staat worden belast :

(a) indien hij in de andere overeenkomstsluitende Staat voor het verrichten van zijn werkzaamheden geregeld over een vaste basis beschikt; in dat geval mag slechts het deel van de inkomsten dat aan die vaste basis kan worden toegerekend in de andere overeenkomstsluitende Staat worden belast, of

(b) indien hij in de andere overeenkomstsluitende Staat verblijft gedurende een tijdvak of tijdvakken die in het desbetreffende belastingjaar een totaal van 183 dagen bereiken of te boven gaan, of

(c) indien de beloningen verkregen van een inwoner van de andere overeenkomstsluitende Staat, voor zijn diensten in die andere overeenkomstsluitende Staat, in het desbetreffende belastingjaar 50 000 Rs. of de

tegenwaarde daarvan in Belgische munt te boven gaan, niettegenstaande hij in die Staat verblijft gedurende een tijdvak of tijdvakken die in het desbetreffende belastingjaar minder dan 183 dagen bedragen.

2. De uitdrukking « vrij beroep » omvat in het bijzonder zelfstandige werkzaamheden op het gebied van wetenschap, letterkunde, kunst, opvoeding of onderwijs, alsmede de zelfstandige werkzaamheden van artsen, advocaten, ingenieurs, architecten, tandartsen en accountants.

ART. 15

Niet-zelfstandige beroepen

1. Onder voorbehoud van de bepalingen van de artikelen 16, 18, 19, 20 en 21, zijn lonen, salarissen en andere soortgelijke beloningen verkregen door een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat ter zake van een dienstbetrekking slechts in die Staat belastbaar, tenzij de dienstbetrekking in de andere overeenkomstsluitende Staat wordt uitgeoefend. Indien de dienstbetrekking aldaar wordt uitgeoefend, zijn de ter zake daarvan verkregen beloningen in die andere Staat belastbaar.

2. Niettegenstaande de bepalingen van paragraaf 1 zijn beloningen verkregen door een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat ter zake van een in de andere overeenkomstsluitende Staat uitgeoefende dienstbetrekking slechts in de eerstbedoelde Staat belastbaar, indien :

(a) de genietter in de andere Staat verblijft gedurende een tijdvak of tijdvakken die in het desbetreffende belastingjaar een totaal van 183 dagen niet te boven gaan, en

(b) de beloningen worden betaald door of namens een werkgever die geen inwoner van de andere Staat is, en

(c) de beloningen niet ten laste komen van een vaste inrichting of een vaste basis, die de werkgever in de andere Staat heeft.

3. Niettegenstaande de voorgaande bepalingen van dit artikel, zijn beloningen verkregen ter zake van een dienstbetrekking uitgeoefend aan boord van een schip of luchtvaartuig dat in internationaal verkeer wordt geëxploiteerd belastbaar in de overeenkomstsluitende Staat waar de winsten uit de exploitatie van dat schip of luchtvaartuig overeenkomstig de bepalingen van artikel 8 belastbaar zijn.

ART. 16

Tantièmes

1. Tantièmes, presentiegelden en andere soortgelijke beloningen, door een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat verkregen in zijn hoedanigheid van lid van de raad van beheer of van toezicht of van een gelijkaardig orgaan van een vennootschap die inwoner is van de andere overeenkomstsluitende Staat, zijn in die andere Staat belastbaar.

2. De bepalingen van paragraaf 1 zijn eveneens van toepassing op betalingen verkregen door een bediende van een vennootschap die een bestuursfunctie op hoog niveau waarneemt en die in feite functies uitoefent die van soortgelijke aard zijn als die welke worden uitgeoefend door een in paragraaf 1 bedoelde persoon.

ART. 17

Artiesten en sportbeoefenaars

1. Niettegenstaande de bepalingen van de artikelen 14 en 15 zijn inkomsten die een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat verkrijgt uit zijn persoonlijke werkzaamheden die hij in de andere overeenkomstsluitende Staat verricht in de hoedanigheid van artiest, zoals toneelspeler, film-, radio of televisieartiest of musicus of in de hoedanigheid van sportbeoefenaar, daaronder begrepen een bokser of een worstelaar, in die andere Staat belastbaar.

2. Indien inkomsten uit werkzaamheden die een artiest of een sportbeoefenaar persoonlijk en als zodanig verricht, niet worden toegekend aan de artiest of aan de sportbeoefenaar zelf maar aan een andere persoon, zijn deze inkomsten, niettegenstaande de bepalingen van de artikelen 7, 14 en 15, belastbaar in de overeenkomstsluitende Staat waar de werkzaamheden van de artiest of de sportbeoefenaar worden verricht.

ART. 18

Pensioenen en lijfrenten

1. Onder voorbehoud van de bepalingen van artikel 19, paragraaf 2, zijn pensioenen en lijfrenten verkregen uit bronnen in een overeenkomstsluitende Staat door een natuurlijke persoon die inwoner is van de andere overeenkomstsluitende Staat, vrijgesteld van belasting in de eerstbedoelde Staat.

2. De uitdrukking « pensioenen », zoals gebezigd in dit artikel, betekent periodieke betalingen ter zake van bewezen diensten of als vergoeding voor opgelopen letsel.

3. De uitdrukking « lijfrenten », zoals gebezigd in dit artikel, betekent een vaste som, periodiek betaalbaar op vaste tijdstippen, gedurende het leven of gedurende een vastgesteld of voor vaststelling vatbaar tijdvak, ingevolge een verbintenis tot het doen van betalingen, welke tegenover een voldoende en volledige tegenprestatie in geld of geldswaarde staat.

ART. 19

Overheidsfuncties

1. (a) Beloningen, niet zijnde pensioenen, betaald door een overeenkomstsluitende Staat of een staatkundig onderdeel of plaatselijke gemeenschap daarvan aan een natuurlijke persoon ter zake van diensten bewezen aan die Staat of aan dat onderdeel of die gemeenschap, zijn slechts in die Staat belastbaar.

(b) Die beloningen zijn evenwel slechts in de andere overeenkomstsluitende Staat belastbaar indien de diensten in die Staat worden bewezen en de natuurlijke persoon een inwoner van die Staat is die :

(i) de nationaliteit van die Staat bezit; of

(ii) niet uitsluitend met het oog op het bewijzen van de diensten inwoner van die Staat is geworden.

2. (a) Pensioenen door een overeenkomstsluitende Staat of een staatkundig onderdeel of plaatselijke gemeenschap daarvan, hetzij rechtstreeks hetzij uit door hen in het leven geroepen fondsen, betaald aan een natuurlijke persoon ter zake van diensten bewezen aan die Staat of aan dat onderdeel of die gemeenschap, zijn slechts in die Staat belastbaar.

(b) Die pensioenen zijn evenwel slechts in de andere overeenkomstsluitende Staat belastbaar indien de natuurlijke persoon een inwoner van die Staat is en de nationaliteit ervan bezit.

3. De bepalingen van de artikelen 15, 16 en 18 zijn van toepassing op beloningen en pensioenen ter zake van diensten bewezen in het kader van een nijverheids- of handelsbedrijf uitgeoefend door een overeenkomstsluitende Staat of een staatkundig onderdeel of plaatselijke gemeenschap daarvan.

ART. 20

Leraren

Beloningen, verkregen door een hoogleraar of leraar die inwoner is van een overeenkomstsluitende Staat en die tijdelijk in de andere overeenkomstsluitende Staat verblijft om aldaar gedurende een tijdvak van ten hoogste twee jaar aan een universiteit, hogeschool, school of andere onderwijsinrichting onderwijs te geven, zijn in die andere Staat vrijgesteld van belasting.

ART. 21

Studenten

1. Een natuurlijke persoon die inwoner is van een overeenkomstsluitende Staat bij het begin van een bezoek aan de andere overeenkomstsluitende Staat en die tijdelijk in die andere Staat verblijft uitsluitend :

(a) als student aan een erkende universiteit, hogeschool of school in die andere Staat,

(b) als een voor een beroep of bedrijf in opleiding zijnde persoon, of

(c) als de begunstigde van een hoofdzakelijk voor studie of wetenschappelijk onderzoek bestemde toelage, vergoeding of prijs verleend door een instelling op het gebied van godsdienst, liefdadigheid, wetenschap of onderwijs.

is in die andere Staat vrijgesteld van belasting :

(i) ter zake van alle overmakingen uit het buitenland ten behoeve van zijn onderhoud, studie of opleiding, en

(ii) ter zake van elk bedrag dat beloningen voor een dienstbetrekking in die andere Staat vertegenwoordigt, op voorwaarde dat die beloningen uit hoofde van die dienstbetrekking in het belastbaar tijdperk 120 000 Belgische frank of de tegenwaarde daarvan in Pakistaanse munt niet te boven gaan.

2. Een natuurlijke persoon die inwoner is van een overeenkomstsluitende Staat onmiddellijk voor hij de andere overeenkomstsluitende Staat bezoekt en die in die andere overeenkomstsluitende Staat, gedurende een tijdvak van ten hoogste twee jaar vanaf de dag van zijn eerste aankomst in die andere overeenkomstsluitende Staat met het oog op dat verblijf, tijdelijk verblijft, als werknemer van, of onder contract met, de Regering of een onderneming van de eerstbedoelde overeenkomstsluitende Staat, uitsluitend met de bedoeling technische ervaring of beroeps- of bedrijfservaring te verwerven, is in die andere overeenkomstsluitende Staat vrijgesteld van belasting ter zake van :

(i) alle overmakingen uit het buitenland ten behoeve van zijn onderhoud, studie of opleiding, en

(ii) alle beloningen voor diensten bewezen in die andere overeenkomstsluitende Staat die gedurende een belastbaar tijdperk 150 000 Belgische frank of de tegenwaarde daarvan in Pakistaanse munt niet te boven gaan, indien die diensten verband houden met zijn studie of opleiding of daaruit voortvloeien.

3. Een natuurlijke persoon die inwoner is van een overeenkomstsluitende Staat bij het begin van een bezoek aan de andere overeenkomstsluitende Staat en die tijdelijk in die andere Staat verblijft ingevolge akkoorden met de Regering van die andere Staat of met een inrichting of instelling daarvan, uitsluitend voor zijn opleiding, studie of oriëntering, is in die andere Staat vrijgesteld van belasting :

(i) ter zake van beloningen verkregen uit bronnen in de overeenkomstsluitende Staat waarvan hij inwoner is, en

(ii) ter zake van beloningen verkregen uit bronnen in de andere overeenkomstsluitende Staat, op voorwaarde dat die beloningen gedurende een belastbaar tijdperk 120 000 Belgische frank of de tegenwaarde daarvan in Pakistaanse munt niet te boven gaan.

ART. 22

Andere inkomsten

1. Ongeacht de afkomst ervan zijn bestanddelen van het inkomen van een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat die niet in de voorgaande artikelen van deze Overeenkomst worden behandeld, slechts in die Staat belastbaar.

2. De bepaling van paragraaf 1 is niet van toepassing op inkomsten, andere dan inkomsten uit onroerende goederen als omschreven in arti-

kel 6, paragraaf 2, indien de geneter van die inkomsten, die inwoner is van een overeenkomstsluitende Staat, in de andere overeenkomstsluitende Staat een nijverheids- of handelsbedrijf met behulp van een aldaar gevestigde vaste inrichting of een zelfstandig beroep door middel van een aldaar gevestigde vaste basis uitoefent en het recht of het goed dat de inkomsten oplevert met die vaste inrichting of vaste basis wezenlijk is verbonden. In een zodanig geval zijn de bepalingen van artikel 7 of van artikel 14, naar het geval, van toepassing.

HOOFDSTUK IV

VERMIJDING VAN DUBBELE BELASTING

ART. 23

1. Onder voorbehoud van de bepalingen van de Pakistaanse Wet op de inkomstenbelasting wordt de Belgische belasting die rechtstreeks of bij wijze van inhouding door een inwoner van Pakistan is verschuldigd ter zake van inkomsten uit bronnen in België, verrekend met de Pakistaanse belasting die ter zake van die inkomsten is verschuldigd.

2. In België wordt dubbele belasting op de volgende wijze vermeden :

(a) Indien een inwoner van België inkomsten ontvangt die volgens de bepalingen van de Overeenkomst in Pakistan belastbaar zijn, ongeacht of die inkomsten al dan niet worden belast, en waarop de bepalingen van de subparagrafen (b), (c) en (d) hierna niet van toepassing zijn, stelt België die inkomsten vrij van belasting maar om het bedrag van de belasting over het overige inkomen van die inwoner te berekenen, mag België het belastingtarief toepassen dat van toepassing zou zijn indien die inkomsten niet waren vrijgesteld.

(b) Verkrijgt een inwoner van België :

— dividenden als bedoeld in artikel 10, paragraaf 1 of 2, en waarop subparagraaf (d) hierna niet van toepassing is;

— interest als bedoeld in artikel 11, paragraaf 2 of 7;

— royalty's als bedoeld in artikel 12, paragraaf 2 of 7;

dan verleent België een passende vermindering op de Belgische belasting over die inkomsten. Deze vermindering is gelijk aan het forfaitaire gedeelte waarin de Belgische wetgeving voorziet.

In afwijking van de bepalingen van zijn wetgeving, verleent België de vermindering waarin deze subparagraaf voorziet eveneens met betrekking tot de belasting die in Pakistan ingevolge de Overeenkomst en de Pakistaanse wetgeving mag worden geheven van dividenden, interest en royalty's, maar waarvan tijdelijke vrijstelling of vermindering wordt verleend ingevolge speciale maatregelen ter bevordering van de economische ontwikkeling van Pakistan.

(c) Indien een inwoner van België inkomsten ontvangt waarop de bepalingen van artikel 13, paragraaf 5, van toepassing zijn en die in Pakistan werden belast, mag het bedrag van de Belgische belasting met betrekking tot die inkomsten niet hoger zijn dan het bedrag dat overeenkomstig de Belgische wetgeving zou verschuldigd zijn indien die inkomsten zouden worden belast als inkomsten die werden verkregen uit bronnen buiten België en die aan buitenlandse belasting werden onderworpen.

(d) Indien een vennootschap die inwoner is van België, aandelen of delen in eigendom bezit van een vennootschap op aandelen die inwoner is van Pakistan, worden de dividenden die haar door de laatstbedoelde vennootschap worden betaald en die in Pakistan volgens artikel 10, paragraaf 1 of 2, belastbaar zijn, in België vrijgesteld van de vennootschapsbelasting in zoverre als vrijstelling zou worden verleend indien beide vennootschappen inwoner zouden zijn van België.

(e) In afwijking van subparagraaf (a) hierboven mag de Belgische belasting worden geheven over in Pakistan belastbare inkomsten in zoverre als die inkomsten in Pakistan niet werden belast doordat zij er werden opgeslorpt door verliezen, die voor enig boekjaar ook van in België belastbare winsten werden afgetrokken.

HOOFDSTUK V

BIJZONDERE BEPALINGEN

Art. 24

Non-discriminatie

1. Onderdanen van een overeenkomstsluitende Staat worden in de andere overeenkomstsluitende Staat niet onderworpen aan enige belastingheffing of daarmee verband houdende verplichting die anders of zwaarder is dan de belastingheffing en daarmee verband houdende verplichtingen waaraan onderdanen van die andere Staat onder gelijke omstandigheden zijn of kunnen worden onderworpen. Niettegenstaande de bepalingen van artikel 1 is deze bepaling ook van toepassing op personen die niet inwoner zijn van een overeenkomstsluitende Staat of van beide overeenkomstsluitende Staten.

2. De belastingheffing van een vaste inrichting die een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat in de andere overeenkomstsluitende Staat heeft, is in die andere Staat niet ongunstiger dan de belastingheffing van ondernemingen van die andere Staat die dezelfde werkzaamheden uitoefenen. Deze bepaling mag niet aldus worden uitgelegd dat zij een overeenkomstsluitende Staat verplicht aan inwoners van de andere overeenkomstsluitende Staat bij de belastingheffing de persoonlijke aftrekken, tegemoetkomingen en verminderingen uit hoofde van de gezinstoestand of gezinslasten te verlenen die hij aan zijn eigen inwoners verleent.

3. Behalve indien de bepalingen van artikel 9, artikel 11, paragraaf 7, of artikel 12, paragraaf 7, van toepassing zijn, worden interest, royalty's en andere kosten, die door een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat aan een inwoner van de andere overeenkomstsluitende Staat worden betaald, bij het bepalen van de belastbare winst van die onderneming op dezelfde voorwaarden in mindering gebracht, alsof zij aan een inwoner van de eerstbedoelde Staat zouden zijn betaald.

4. Ondernemingen van een overeenkomstsluitende Staat, waarvan het kapitaal geheel of ten dele, onmiddellijk of middellijk, in het bezit is van, of wordt beheerst door één of meer inwoners van de andere overeenkomstsluitende Staat, worden in de eerstbedoelde Staat niet onderworpen aan enige belastingheffing of daarmee verband houdende verplichting die anders of zwaarder is dan de belastingheffing en daarmee verband houdende verplichtingen, waaraan andere soortgelijke ondernemingen van de eerstbedoelde Staat zijn of kunnen worden onderworpen.

5. Geen enkele bepaling van dit artikel mag aldus worden uitgelegd :

(a) dat zij de bepalingen van de Pakistaanse wetgeving aantast, waarbij een hogere vermindering of aftrek van extra-belasting is bepaald voor vennootschappen die de voorgeschreven regelingen met betrekking tot de aangifte en betaling van dividenden en de inhouding van de extra-belasting op de dividenden die door hen worden betaald, nakomen;

(b) dat zij België belet :

(i) het totale bedrag van de winsten die kunnen worden toegerekend aan een Belgische vaste inrichting van een vennootschap die inwoner is van Pakistan of van een vereniging die haar plaats van werkelijke leiding in Pakistan heeft, aan de belasting te onderwerpen tegen het tarief dat door de Belgische wetgeving is bepaald; dit tarief mag echter niet hoger zijn dan het maximum tarief dat van toepassing is op het geheel of een gedeelte van de winsten van vennootschappen die inwoner zijn van België;

(ii) dividenden die kunnen worden toegerekend aan een in België gelegen vaste inrichting of vaste basis van een vennootschap die inwoner is van Pakistan of van een vereniging die haar plaats van werkelijke leiding in Pakistan heeft en als een rechtspersoon in België belastbaar is, aan de roerende voorheffing te onderwerpen.

6. Niettegenstaande de bepalingen van artikel 2, zijn de bepalingen van dit artikel van toepassing op belastingen van elk aard en benaming.

Art. 25

Regeling voor onderling overleg

1. Indien een persoon van oordeel is dat de maatregelen van een overeenkomstsluitende Staat of van beide overeenkomstsluitende Staten voor hem leiden of zullen leiden tot een belastingheffing die niet in overeenstemming is met de bepalingen van deze Overeenkomst, kan hij, onverminderd de rechtsmiddelen waarin het interne recht van die Staten voorziet, zijn geval voorleggen aan de bevoegde autoriteit van de overeenkomstsluitende Staat waarvan hij inwoner is, of indien zijn geval onder artikel 24, paragraaf 1, ressorteert, aan die van de overeenkomstsluitende Staat waarvan hij de nationaliteit bezit. Het geval moet worden voorgelegd binnen een termijn van drie jaar vanaf de eerste kennisgeving van de maatregel die een belastingheffing ten gevolge heeft die niet in overeenstemming is met de bepalingen van de Overeenkomst.

2. De bevoegde autoriteit tracht, indien het bezwaar haar gegrond voorkomt en indien zij niet zelf in staat is tot een bevredigende oplossing ervan te komen, de aangelegenheid in onderlinge overeenstemming met de bevoegde autoriteit van de andere overeenkomstsluitende Staat op te lossen, ten einde een belastingheffing die niet in overeenstemming is met de Overeenkomst, te vermijden.

3. De bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Staten trachten moeilijkheden of twijfelpunten die mochten rijzen met betrekking tot de interpretatie of de toepassing van de Overeenkomst, in onderlinge overeenstemming op te lossen.

4. De bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Staten kunnen zich rechtstreeks met elkaar in verbinding stellen om een overeenstemming zoals bedoeld in de voorgaande paragrafen te bereiken of om de bepalingen van de Overeenkomst ten uitvoer te leggen.

Art. 26

Uitwisseling van inlichtingen

1. De bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Staten wisselen de inlichtingen uit die nodig zijn om uitvoering te geven aan de bepalingen van deze Overeenkomst of aan die van de nationale wetgeving van de overeenkomstsluitende Staten met betrekking tot de belastingen waarop de Overeenkomst van toepassing is, voor zover de belastingheffing waarin deze voorzien in overeenstemming is met de Overeenkomst en in het bijzonder om de ontduiking en het ontgaan van die belastingen te voorkomen. De uitwisseling van inlichtingen wordt niet beperkt door artikel 1. De door een overeenkomstsluitende Staat verkregen inlichtingen worden op dezelfde wijze geheim gehouden als de inlichtingen die onder de nationale wetgeving van die Staat zijn verkregen en worden alleen ter kennis gebracht van personen of autoriteiten (daaronder begrepen rechterlijke instanties en administratieve lichamen) die betrokken zijn bij de vestiging of de invordering van, de tenuitvoerlegging of de vervolging ter zake van, of de beslissing in beroepszaken betrekking hebbende op de belastingen waarop de Overeenkomst van toepassing is. Deze personen of autoriteiten mogen deze inlichtingen slechts voor die doeleinden gebruiken. Zij mogen deze inlichtingen onthullen in openbare rechtszittingen of in rechterlijke beslissingen.

2. In geen geval mogen de bepalingen van paragraaf 1 aldus worden uitgelegd, dat zij een overeenkomstsluitende Staat de verplichting opleggen :

(a) administratieve maatregelen te nemen die afwijken van zijn wetgeving en van zijn administratieve praktijk of van die van de andere overeenkomstsluitende Staat;

(b) bijzonderheden te verstrekken die niet verkrijgbaar zijn volgens zijn wetgeving of binnen het raam van zijn normale administratieve praktijk of van die van de andere overeenkomstsluitende Staat;

(c) inlichtingen te verstrekken die een handels-, bedrijfs-, nijverheids- of beroepsgeheim of een handelswerkwijze zouden onthullen, dan wel inlichtingen waarvan het verstrekken in strijd zou zijn met de openbare orde.

ART. 27

Diverse bepalingen

1. De bepalingen van deze Overeenkomst tasten in geen enkel opzicht de fiscale voorrechten aan die diplomatieke of consulaire ambtenaren ontleen aan de algemene regelen van het volkenrecht of aan de bepalingen van bijzondere akkoorden.

2. De bepalingen van deze Overeenkomst mogen niet aldus worden uitgelegd dat zij op enigerlei wijze de vrijstellingen, aftrekken, verminderingen of andere tegemoetkomingen beperken die worden of zullen worden verleend door de wetgeving van een overeenkomstsluitende Staat voor het bepalen van de door die Staat te heffen belasting, of door elke andere overeenkomst tussen de overeenkomstsluitende Staten.

3. De bepalingen van deze Overeenkomst beperken niet de belastingheffing, volgens de Belgische wet, van een vennootschap die inwoner is van België, in geval van inkoop van haar eigen aandelen of delen of naar aanleiding van de verdeling van haar maatschappelijk vermogen.

ART. 28

Uitbreiding tot andere gebieden

1. Deze Overeenkomst kan, hetzij in haar geheel, hetzij met de noodzakelijke wijzigingen, worden uitgebreid tot elk gebied voor wiens internationale betrekkingen een van beide Staten verantwoordelijk is en dat in wezen gelijksoortige belastingen heft als de belastingen waarop de Overeenkomst van toepassing is. Een zodanige uitbreiding zal van kracht worden met ingang van de dag en met inachtneming van de wijzigingen en voorwaarden, daaronder begrepen voorwaarden met betrekking tot de beëindiging van de toepassing, zoals deze tussen de overeenkomstsluitende Staten nader zullen worden overeengekomen bij diplomatieke notawisseling of op andere wijze in overeenstemming met hun grondwettelijke bepalingen.

2. Tenzij door de twee overeenkomstsluitende Staten anders is overeengekomen, zal de opzegging van de Overeenkomst door een van hen op grond van artikel 30, op de in dat artikel bepaalde voorwaarden ook een einde stellen aan de toepassing van de Overeenkomst met betrekking tot elk gebied waartoe zij ingevolge dit artikel is uitgebreid.

HOOFDSTUK VI

SLOTBEPALINGEN

ART. 29

Inwerkingtreding

1. Deze Overeenkomst zal worden bekrachtigd en de akten van bekrachtiging zullen zo spoedig mogelijk te Islamabad worden uitgewisseld.

2. De Overeenkomst zal in werking treden op de vijftiende dag die volgt op de dag waarop de akten van bekrachtiging worden uitgewisseld en haar bepalingen zullen voor de eerste maal toepassing vinden :

(a) in Pakistan, op alle verschuldigde belastingen op inkomsten verkregen in elk vorig jaar (« previous year ») dat eindigt op of na 1 juli van het kalenderjaar waarin de akten van bekrachtiging zijn uitgewisseld;

(b) in België :

(i) op alle bij de bron verschuldigde belastingen op inkomsten verkregen op of na 1 juli van het kalenderjaar waarin de akten van bekrachtiging zijn uitgewisseld, en

(ii) op alle andere dan bij de bron verschuldigde belastingen op inkomsten van belastbare tijdperken die eindigen op of na 1 juli van dat jaar.

ART. 30

Beëindiging

Deze Overeenkomst blijft voor onbepaalde tijd van kracht, maar elke overeenkomstsluitende Staat kan, tot en met de 30e juni van elk kalenderjaar na het vijfde jaar vanaf het jaar van de bekrachtiging, aan de andere overeenkomstsluitende Staat een schriftelijke opzegging doen toekomen; in dat geval houdt de Overeenkomst op van toepassing te zijn :

(a) in Pakistan, op alle verschuldigde belastingen op inkomsten verkregen in elk vorig jaar (« previous year ») dat eindigt op of na 1 juli van het kalenderjaar waarin die schriftelijke opzegging is gedaan, en

(b) in België :

(i) op alle bij de bron verschuldigde belastingen op inkomsten verkregen op of na 1 juli van het kalenderjaar waarin die schriftelijke opzegging is gedaan, en

(ii) op alle andere dan bij de bron verschuldigde belastingen op inkomsten van belastbare tijdperken die eindigen op of na 1 juli van dat jaar.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekenden, daartoe behoorlijk gevolmachtigd, deze Overeenkomst hebben ondertekend.

GEDAAN in tweevoud te Brussel op 17 maart 1980 in de Engelse taal.

Voor de Regering van het
Koninkrijk België,

H. SIMONET.

Voor de Regering van de
Islamitische Republiek Pakistan,

V. A. JAFAREY.

PROTOCOL

Bij de ondertekening van de Overeenkomst tussen de Islamitische Republiek Pakistan en het Koninkrijk België tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen, zijn de ondergetekenden overeengekomen dat de volgende bepalingen een integrerend deel van die Overeenkomst vormen :

1. Artikel 7, paragraaf 1

Er is overeengekomen dat winsten die door een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat in de andere overeenkomstsluitende Staat worden verkregen uit de verkoop van goederen van dezelfde of soortgelijke aard als die welke worden verkocht, of uit andere handelsverrichtingen van dezelfde of soortgelijke aard als die welke worden uitgevoerd, door de aldaar gevestigde vaste inrichting, in die andere overeenkomstsluitende Staat belastbaar zijn, indien de vaste inrichting op enigerlei wijze tot die verkoop of verrichtingen heeft bijgedragen.

2. Artikel 8, paragraaf 1

Interest van fondsen die rechtstreeks verband houden met de exploitatie van schepen of luchtvaartuigen in internationaal verkeer, wordt beschouwd als inkomen uit de exploitatie van die schepen of luchtvaartuigen; de bepalingen van artikel 11 zijn op die interest niet van toepassing.

GEDAAN in tweevoud te Brussel op 17 maart 1980 in de Engelse taal.

Voor de Regering van het
Koninkrijk België,

H. SIMONET.

Voor de Regering van de
Islamitische Republiek Pakistan,

V. A. JAFAREY.

(Traduction)

CONVENTION

entre la République islamique du Pakistan et le Royaume de Belgique en vue d'éviter les doubles impositions et de prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu

Le Gouvernement de la République islamique du Pakistan

et

le Gouvernement du Royaume de Belgique

Désireux de conclure une Convention en vue d'éviter les doubles impositions et de prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu,

Sont convenus des dispositions suivantes :

CHAPITRE I

CHAMP D'APPLICATION DE LA CONVENTION

ARTICLE 1er

Personnes visées

La présente Convention s'applique aux personnes qui sont des résidents d'un Etat contractant ou des deux Etats contractants.

ART. 2

Impôts visés

1. La présente Convention s'applique aux impôts sur le revenu perçus pour le compte d'un Etat contractant, de ses subdivisions politiques ou de ses collectivités locales, quel que soit le système de perception.

2. Sont considérés comme impôts sur le revenu les impôts perçus sur le revenu total ou sur des éléments du revenu, y compris les impôts sur les gains provenant de l'aliénation de biens mobiliers ou immobiliers, les impôts sur le montant global des salaires payés par les entreprises, ainsi que les impôts sur les plus-values.

3. Les impôts actuels auxquels s'applique la Convention sont notamment :

(a) au Pakistan : l'impôt sur le revenu (income tax), la supertaxe (supertax) et la surtaxe (surcharge) (ci-après dénommés « l'impôt pakistanais »);

(b) en Belgique :

(i) l'impôt des personnes physiques;

(ii) l'impôt des sociétés;

(iii) l'impôt des personnes morales;

(iv) l'impôt des non-résidents;

(v) les précomptes;

(vi) la participation exceptionnelle et temporaire de solidarité;

(vii) les décimes et centimes additionnels aux impôts et précomptes visés aux (i) à (vi) y compris les taxes additionnelles à l'impôt des personnes physiques;

(ci-après dénommés « l'impôt belge »).

4. La Convention s'applique aussi aux impôts de nature identique ou analogue qui seraient établis après la date de signature de la Convention et qui s'ajouteraient aux impôts actuels perçus par un Etat

contractant ou par le Gouvernement de tout territoire auquel la Convention serait étendue en vertu de l'article 28 ou qui les remplaceraient. Les Etats contractants se communiquent les modifications apportées à leurs législations fiscales respectives.

5. En cas de modifications importantes apportées dans le système fiscal d'un Etat contractant, les Etats contractants se concertent en vue d'adapter la Convention à ces modifications.

CHAPITRE II

DEFINITIONS

ART. 3

Définitions générales

1. Au sens de la présente Convention, à moins que le contexte n'exige une interprétation différente :

(a) le terme « Pakistan » employé dans un sens géographique désigne le territoire national ainsi que les zones de juridiction nationale en mer de la République islamique du Pakistan;

(b) le terme « Belgique » employé dans un sens géographique désigne le territoire national ainsi que les zones de juridiction nationale en mer du Royaume de Belgique;

(c) les expressions « un Etat contractant » et « l'autre Etat contractant » désignent, suivant le contexte, le Pakistan ou la Belgique;

(d) le terme « impôt » désigne, suivant le contexte, l'impôt pakistanais ou l'impôt belge;

(e) le terme « personne » comprend les personnes physiques, les sociétés et tous autres groupements de personnes;

(f) le terme « société » désigne toute personne morale ou toute entité qui est considérée comme une personne morale aux fins d'imposition dans l'Etat contractant dont elle est un résident;

(g) les expressions « entreprise d'un Etat contractant » et « entreprise de l'autre Etat contractant » désignent respectivement une entreprise exploitée par un résident d'un Etat contractant et une entreprise exploitée par un résident de l'autre Etat contractant;

(h) le terme « nationaux » désigne :

(i) toutes les personnes physiques qui possèdent la nationalité d'un Etat contractant;

(ii) toutes les personnes morales, sociétés de personnes et associations constituées conformément à la législation en vigueur dans un Etat contractant;

(i) l'expression « trafic international » désigne tout transport effectué par un navire ou un aéronef exploité par une entreprise d'un Etat contractant sauf lorsque le navire ou l'aéronef n'est exploité qu'entre des points situés dans l'autre Etat contractant;

(j) l'expression « autorité compétente » désigne :

(i) au Pakistan, le Central Board of Revenue, et

(ii) en Belgique, le Directeur général des contributions directes ou son représentant autorisé.

2. Pour l'application de la Convention par un Etat contractant, toute expression qui n'y est pas définie a le sens que lui attribue le droit de cet Etat concernant les impôts auxquels s'applique la Convention, à moins que le contexte n'exige une interprétation différente.

ART. 4

Résident

1. Au sens de la présente Convention, l'expression « résident d'un Etat contractant » désigne toute personne dont le revenu est, en vertu de la législation de cet Etat, assujéti à l'impôt dans ledit Etat, en raison de son domicile, de sa résidence, de son siège de direction ou de tout autre critère de nature analogue.

2. Lorsque, selon les dispositions du paragraphe 1, une personne physique est un résident des deux Etats contractants, sa situation est réglée de la manière suivante :

(a) cette personne est considérée comme un résident de l'Etat où elle dispose d'un foyer d'habitation permanent; si elle dispose d'un foyer d'habitation permanent dans les deux Etats, elle est considérée comme un résident de l'Etat avec lequel ses liens personnels et économiques sont les plus étroits (centre des intérêts vitaux);

(b) si l'Etat où cette personne a le centre de ses intérêts vitaux ne peut pas être déterminé, ou si elle ne dispose d'un foyer d'habitation permanent dans aucun des Etats, elle est considérée comme un résident de l'Etat où elle séjourne de façon habituelle;

(c) si cette personne séjourne de façon habituelle dans les deux Etats ou si elle ne séjourne de façon habituelle dans aucun d'eux, elle est considérée comme un résident de l'Etat dont elle possède la nationalité;

(d) si cette personne possède la nationalité des deux Etats ou si elle ne possède la nationalité d'aucun d'eux, les autorités compétentes des Etats contractants tranchent la question d'un commun accord.

3. Lorsque, selon les dispositions du paragraphe 1, une personne autre qu'une personne physique est un résident des deux Etats contractants, elle est considérée comme un résident de l'Etat où son siège de direction effective est situé.

ART. 5

Etablissement stable

1. Au sens de la présente Convention, l'expression « établissement » désigne une installation fixe d'affaires par l'intermédiaire de laquelle une entreprise exerce tout ou partie de son activité.

2. L'expression « établissement stable » comprend notamment :

- (a) un siège de direction;
- (b) une succursale;
- (c) un bureau;
- (d) une usine;
- (e) un atelier ou un entrepôt;
- (f) une mine, un puits de pétrole ou de gaz, une carrière ou tout autre lieu d'extraction de ressources naturelles;
- (g) une exposition permanente à des fins de vente;
- (h) un chantier de construction ou de montage ou des activités de surveillance s'y exerçant, lorsque ce chantier ou ces activités ont une durée supérieure à six mois;
- (i) la fourniture de services, y compris les services de consultants, par une entreprise agissant par l'intermédiaire de salariés ou d'autre person-

nel, lorsque des activités de cette nature se poursuivent dans le pays (pour le même projet ou un projet connexe) pendant une ou des périodes représentant un total de plus de trois mois au cours de l'année fiscale.

3. Nonobstant les dispositions précédentes du présent article, on considère qu'il n'y a pas « établissement stable » si :

(a) il est fait usage d'installations aux seules fins de stockage, d'exposition ou de livraison de marchandises appartenant à l'entreprise;

(b) des marchandises appartenant à l'entreprise sont entreposées aux seules fins de stockage, d'exposition ou de livraison;

(c) des marchandises appartenant à l'entreprise sont entreposées aux seules fins de transformation par une autre entreprise;

(d) une installation fixe d'affaires est utilisée aux seules fins d'acheter des marchandises ou de réunir des informations, pour l'entreprise;

(e) une installation fixe d'affaires est utilisée, pour l'entreprise, aux seules fins de publicité, de fourniture d'informations, de recherches scientifiques ou d'activités analogues qui ont un caractère préparatoire ou auxiliaire.

4. Nonobstant les dispositions des paragraphes 1 et 2, une entreprise d'un Etat contractant est considérée comme ayant un établissement stable dans l'autre Etat contractant si elle a dans cet autre Etat un agent — autre qu'un agent auquel s'applique le paragraphe 5 — qui :

(a) dispose de pouvoirs qu'il exerce habituellement lui permettant de négocier et de conclure des contrats pour le compte de l'entreprise, à moins que les activités de l'agent ne soient limitées à l'achat de marchandises pour l'entreprise; ou

(b) dispose dans cet autre Etat d'un stock de marchandises au moyen duquel il exécute régulièrement des commandes pour le compte de l'entreprise.

5. On ne considère pas qu'une entreprise a un établissement stable dans un Etat contractant du seul fait qu'elle y exerce son activité par l'entremise d'un courtier, d'un commissionnaire général ou de tout autre agent jouissant d'un statut indépendant, à condition que ces personnes agissent dans le cadre ordinaire de leur activité. Toutefois, lorsque les activités d'un tel agent, commissionnaire ou courtier sont exercées exclusivement ou presque exclusivement pour le compte de cette entreprise, celui-ci n'est pas considéré comme un agent jouissant d'un statut indépendant au sens du présent paragraphe.

6. Le fait qu'une société qui est un résident d'un Etat contractant contrôle ou est contrôlée par une société qui est un résident de l'autre Etat contractant ou qui y exerce son activité (que ce soit par l'intermédiaire d'un établissement stable ou non) ne suffit pas, en lui-même, à faire de l'une quelconque de ces sociétés un établissement stable de l'autre.

CHAPITRE III

IMPOSITION DES REVENUS

ART. 6

Revenus immobiliers

1. Les revenus qu'un résident d'un Etat contractant tire de biens immobiliers (y compris les revenus des exploitations agricoles ou forestières) situés dans l'autre Etat contractant, sont imposables dans cet autre Etat.

2. L'expression « biens immobiliers » a le sens que lui attribue le droit de l'Etat contractant où les biens considérés sont situés. L'expression comprend en tous cas les accessoires, le cheptel mort ou vif des exploitations agricoles et forestières, les droits auxquels s'appliquent les dispositions du droit privé concernant la propriété foncière, l'usufruit des biens immobiliers et les droits à des paiements variables ou fixes pour

l'exploitation ou la concession de l'exploitation de gisements minéraux, sources et autres ressources naturelles, les navires, bateaux et aéronefs ne sont pas considérés comme des biens immobiliers.

3. Les dispositions du paragraphe 1 s'appliquent aux revenus provenant de l'exploitation ou de la jouissance directes, de la location ou de l'affermage, ainsi que de toute autre forme d'exploitation de biens immobiliers.

4. Les dispositions des paragraphes 1 et 3 s'appliquent également aux revenus provenant des biens immobiliers d'une entreprise ainsi qu'aux revenus des biens immobiliers servant à l'exercice d'une profession indépendante.

ART. 7

Bénéfices des entreprises

1. Les bénéfices d'une entreprise d'un Etat contractant ne sont imposables que dans cet Etat, à moins que l'entreprise n'exerce son activité dans l'autre Etat contractant par l'intermédiaire d'un établissement stable qui y est situé. Si l'entreprise exerce son activité d'une telle façon, les bénéfices de l'entreprise sont imposables dans l'autre Etat mais uniquement dans la mesure où ils sont imputables

(a) à cet établissement stable, ou

(b) à la vente de marchandises de même nature que celles qui sont vendues par l'entremise de cet établissement stable ou de nature analogue, ou bien à d'autres activités commerciales de même nature que celles qui sont exercées par l'entremise de cet établissement stable ou de nature analogue.

2. Sous réserve des dispositions du paragraphe 3, lorsqu'une entreprise d'un Etat contractant exerce son activité dans l'autre Etat contractant par l'intermédiaire d'un établissement stable qui y est situé, il est imputé, dans chaque Etat contractant, à cet établissement stable les bénéfices qu'il aurait pu réaliser s'il avait constitué une entreprise distincte exerçant des activités identiques ou analogues dans des conditions identiques ou analogues et traitant en toute indépendance avec l'entreprise dont il constitue un établissement stable.

3. Pour déterminer les bénéfices d'un établissement stable, sont admises en déduction les dépenses exposées aux fins poursuivies par cet établissement stable, y compris les dépenses de direction et les frais généraux d'administration ainsi exposés, soit dans l'Etat où est situé cet établissement stable, soit ailleurs.

Toutefois, aucune déduction n'est admise pour les sommes qui seraient, le cas échéant, versées (autrement qu'au titre de remboursement de dépenses effectuées) par l'établissement stable au siège central de l'entreprise ou à l'un quelconque de ses autres bureaux, sous la forme de redevances, honoraires ou autres paiements analogues au titre de licence d'exploitation de brevets ou d'autres droits, ou sous la forme de commissions pour des services précis rendus ou pour une activité de direction ou, sauf dans le cas d'une entreprise bancaire, sous la forme d'intérêts sur des sommes prêtées à l'établissement stable. De même il n'est pas tenu compte, pour déterminer les bénéfices d'un établissement stable, des sommes (autres que pour le remboursement de dépenses effectuées) débitées par l'établissement stable au siège central de l'entreprise ou à l'un quelconque de ses autres bureaux, sous la forme de redevances, honoraires ou autres paiements analogues au titre de licence d'exploitation de brevets ou d'autres droits, ou sous la forme de commissions pour des services précis rendus ou pour une activité de direction, ou, sauf dans le cas d'une entreprise bancaire, sous la forme d'intérêts sur des sommes prêtées au siège central de l'entreprise ou à l'un quelconque de ses autres bureaux.

4. S'il est d'usage, dans un Etat contractant, de déterminer les bénéfices imputables à un établissement stable sur la base d'une répartition des bénéfices totaux de l'entreprise entre ses diverses parties, aucune disposition du paragraphe 2 n'empêche cet Etat contractant de déter-

miner les bénéfices imposables selon la répartition en usage; la méthode de répartition adoptée doit cependant être telle que le résultat obtenu soit conforme aux principes énoncés dans le présent article.

5. Aucun bénéfice n'est imputé à l'établissement stable du fait que cet établissement stable a simplement acheté des marchandises pour l'entreprise.

6. Aux fins des paragraphes précédents, les bénéfices à imputer à l'établissement stable sont déterminés chaque année selon la même méthode, à moins qu'il n'existe des motifs valables et suffisants de procéder autrement.

7. Lorsque les bénéfices comprennent des éléments de revenu traités séparément dans d'autres articles de la présente Convention, les dispositions de ces articles ne sont pas affectées par les dispositions du présent article.

ART. 8

Navigation maritime et aérienne

1. Les bénéfices qu'une entreprise d'un Etat contractant tire de l'exploitation, en trafic international, de navires ou d'aéronefs ne sont imposables que dans cet Etat.

2. Les dispositions du paragraphe 1 s'appliquent aussi aux bénéfices provenant de la participation à un pool, une exploitation en commun ou un organisme international d'exploitation.

ART. 9

Entreprises associées

Lorsque

(a) une entreprise d'un Etat contractant participe directement ou indirectement à la direction, au contrôle ou au financement d'une entreprise de l'autre Etat contractant, ou que

(b) les mêmes personnes participent directement ou indirectement à la direction, au contrôle ou au financement d'une entreprise d'un Etat contractant et d'une entreprise de l'autre Etat contractant,

et que, dans l'un et l'autre cas, les deux entreprises sont, dans leurs relations commerciales ou financières, liées par des conditions convenues ou imposées, qui diffèrent de celles qui seraient convenues entre des entreprises indépendantes, les bénéfices qui, sans ces conditions, auraient été réalisés par l'une des entreprises mais n'ont pu l'être en fait à cause de ces conditions, peuvent être inclus dans les bénéfices de cette entreprise et imposés en conséquence.

ART. 10

Dividendes

1. Les dividendes payés par une société qui est un résident d'un Etat contractant à un résident de l'autre Etat contractant sont imposables dans les deux Etats contractants.

2. Lorsqu'une société qui est un résident du Pakistan paie des dividendes à une société qui est un résident de la Belgique et détient au moins 20 p.c. des actions assorties d'un droit de vote de la première société, le taux de l'impôt pakistanais sur ces dividendes ne peut excéder :

(i) 10 p.c. du montant brut des dividendes si la société distributrice exerce une activité industrielle;

(ii) 15 p.c. du montant brut des dividendes dans tous les autres cas.

3. Lorsqu'une société qui est un résident de la Belgique paie des dividendes à un résident du Pakistan qui en est le bénéficiaire effectif, l'impôt belge perçu sur ces dividendes ne peut excéder 15 p.c. de leur montant brut.

4. (a) Le terme « dividendes » employé dans le présent article désigne les revenus provenant d'actions, actions ou bons de jouissance, parts de mine, parts de fondateur ou autres parts bénéficiaires à l'exception des créances, ainsi que les revenus d'autres parts sociales soumis au même régime fiscal que les revenus d'actions par la législation de l'Etat dont la société distributrice est un résident. Ce terme désigne également les revenus — même payés sous la forme d'intérêts — qui sont imposables au titre de revenus de capitaux investis par les associés dans les sociétés autres que les sociétés par actions qui sont des résidents de la Belgique.

(b) L'expression « activité industrielle » employée dans le présent article désigne :

(i) la fabrication ou la transformation substantielle de matériaux, de biens ou de matières;

(ii) la construction de navires;

(iii) la fourniture d'électricité, d'énergie hydraulique, de gaz et d'eau;

(iv) l'exploitation de mines, y compris l'exploitation d'un puits de pétrole ou de toute autre source de gisements minéraux;

(v) toute autre activité que les autorités compétentes peuvent déclarer « activité industrielle » pour l'application du présent article.

5. Les dispositions des paragraphes 1, 2 et 3 ne s'appliquent pas lorsque le bénéficiaire des dividendes, résident d'un Etat contractant, exerce dans l'autre Etat contractant dont la société qui paie les dividendes est un résident, soit une activité industrielle ou commerciale par l'intermédiaire d'un établissement stable qui y est situé, soit une profession indépendante au moyen d'une base fixe qui y est située et que la participation génératrice des dividendes s'y rattache effectivement. Dans ce cas, les dispositions de l'article 7 ou de l'article 14, suivant les cas, sont applicables.

6. Lorsqu'une société qui est résident d'un Etat contractant tire des bénéfices ou des revenus de l'autre Etat contractant, cet autre Etat ne peut percevoir aucun impôt sur les dividendes payés par la société à un résident du premier Etat, sauf dans la mesure où la participation génératrice des dividendes se rattache effectivement à un établissement stable ou à une base fixe situés dans cet autre Etat, ni prélever aucun impôt, au titre de l'imposition des bénéfices non distribués, sur les bénéfices non distribués de la société, même si les dividendes payés ou les bénéfices non distribués consistent en tout ou en partie en bénéfices ou revenus provenant de cet autre Etat.

7. Les dispositions du présent article n'affectent pas l'imposition de la société au titre des bénéfices qui servent au paiement des dividendes.

ART. 11

Intérêts

1. Les intérêts provenant d'un Etat contractant et payés à un résident de l'autre Etat contractant sont imposables dans cet autre Etat.

2. Toutefois, ces intérêts sont aussi imposables dans l'Etat contractant d'où ils proviennent et selon la législation de cet Etat, mais si le bénéficiaire effectif des intérêts est un résident de l'autre Etat contractant, l'impôt ainsi établi ne peut excéder 15 p.c. du montant brut des intérêts.

3. Nonobstant les dispositions du paragraphe 2 :

(a) la Banque d'Etat du Pakistan (State Bank of Pakistan) est exonérée d'impôt belge sur les intérêts tirés de sources situées en Belgique;

(b) la Banque Nationale de Belgique est exonérée d'impôt pakistanais sur les intérêts tirés de sources situées au Pakistan;

(c) le Gouvernement d'un Etat contractant est exonéré d'impôt dans l'autre Etat contractant sur les intérêts de prêts tirés par ce Gouvernement de sources situées dans cet autre Etat contractant;

(d) toute institution financière dont le capital est détenu ou contrôlé par le Gouvernement d'un Etat contractant est exonérée d'impôt dans l'autre Etat contractant sur les intérêts de prêts tirés par cette institution de sources situées dans cet autre Etat contractant.

4. Le terme « intérêts » employé dans le présent article désigne les revenus des créances de toute nature, assorties ou non de garanties hypothécaires ou d'une clause de participation aux bénéfices du débiteur, et notamment les revenus des fonds publics et des obligations d'emprunts, y compris les primes et lots attachés à ces titres. Toutefois, ce terme ne comprend pas, au sens du présent article, les pénalisations pour paiement tardif ni les intérêts assimilés à des dividendes par l'article 10, paragraphe 4 (a), deuxième phrase.

5. Les dispositions des paragraphes 1 et 2 ne s'appliquent pas lorsque le bénéficiaire effectif des intérêts, résident d'un Etat contractant, exerce dans l'autre Etat contractant d'où proviennent les intérêts, soit une activité industrielle ou commerciale par l'intermédiaire d'un établissement stable qui y est situé, soit une profession indépendante au moyen d'une base fixe qui y est située et que la créance génératrice des intérêts s'y rattache effectivement. Dans ce cas, les dispositions de l'article 7 ou de l'article 14, suivant les cas, sont applicables.

6. Les intérêts sont considérés comme provenant d'un Etat contractant lorsque le débiteur est cet Etat lui-même, une subdivision politique, une collectivité locale ou un résident de cet Etat. Toutefois, lorsque le débiteur des intérêts, qu'il soit ou non un résident d'un Etat contractant, a dans un Etat contractant un établissement stable ou une base fixe, pour lequel la dette donnant lieu au paiement des intérêts a été contractée et qui supporte la charge de ces intérêts, ceux-ci sont considérés comme provenant de l'Etat où l'établissement stable ou la base fixe, est situé.

7. Lorsque, en raison de relations spéciales existant entre le débiteur et le bénéficiaire effectif ou que l'un et l'autre entretiennent avec de tierces personnes, le montant des intérêts, compte tenu de la créance pour laquelle ils sont payés, excède celui dont seraient convenus le débiteur et le bénéficiaire effectif en l'absence de pareilles relations, les dispositions du présent article ne s'appliquent qu'à ce dernier montant. Dans ce cas, la partie excédentaire des paiements reste imposable dans l'Etat contractant d'où proviennent les intérêts et selon la législation de cet Etat.

ART. 12

Redevances

1. Les redevances provenant d'un Etat contractant et payées à un résident de l'autre Etat contractant sont imposables dans cet autre Etat.

2. Toutefois, ces redevances sont aussi imposables dans l'Etat contractant d'où elles proviennent et selon la législation de cet Etat, mais si le bénéficiaire effectif des redevances est un résident de l'autre Etat contractant, l'impôt ainsi établi ne peut excéder 20 p.c. du montant brut des redevances définies au paragraphe 4 (a) ou 15 p.c. du montant brut des redevances définies au paragraphe 4 (b).

3. Nonobstant les dispositions du paragraphe 2, les redevances de droits d'auteur et autres paiements similaires définies au paragraphe 4 (c) qui proviennent d'un Etat contractant et sont payées à un résident de l'autre Etat contractant qui en est le bénéficiaire effectif ne sont imposables que dans cet autre Etat.

4. Le terme « redevances » employé dans le présent article désigne :

(a) les rémunérations de toute nature payées pour l'usage ou la concession de l'usage d'un brevet, d'une marque de fabrique ou de commerce, d'un dessin ou d'un modèle, d'un plan, d'une formule ou d'un procédé secrets ainsi que pour l'usage ou la concession de l'usage d'un équipement industriel, commercial ou scientifique et comprend les paiements de toute nature concernant les films cinématographiques et les films ou bandes pour la radio ou la télévision;

(b) les rémunérations payées pour le know-how technique ou pour des informations ayant trait à une expérience acquise dans le domaine industriel, commercial ou scientifique;

(c) les droits d'auteur et autres paiements similaires pour la production ou la reproduction d'une œuvre littéraire, dramatique, musicale ou artistique autre que les films cinématographiques ou les films ou bandes pour la radio ou la télévision.

5. Les dispositions des paragraphes 1, 2 et 3 ne s'appliquent pas lorsque le bénéficiaire effectif des redevances, résident d'un Etat contractant, exerce dans l'autre Etat contractant d'où proviennent les redevances, soit une activité industrielle ou commerciale par l'intermédiaire d'un établissement stable qui y est situé, soit une profession indépendante au moyen d'une base fixe qui y est située, et que le droit ou le bien générateur des redevances s'y rattache effectivement. Dans ce cas, les dispositions de l'article 7 ou de l'article 14, suivant les cas, sont applicables.

6. Les redevances sont considérées comme provenant d'un Etat contractant lorsque le débiteur est cet Etat lui-même, une subdivision politique, une collectivité locale ou un résident de cet Etat. Toutefois, lorsque le débiteur des redevances, qu'il soit ou non un résident d'un Etat contractant, a dans un Etat contractant un établissement stable ou une base fixe, pour lequel le contrat donnant lieu au paiement des redevances a été conclu et qui supporte la charge de ces redevances, celles-ci sont considérées comme provenant de l'Etat où l'établissement stable, ou la base fixe, est situé.

7. Lorsque, en raison de relations spéciales existant entre le débiteur et le bénéficiaire effectif ou que l'un et l'autre entretiennent avec de tierces personnes, le montant des redevances, compte tenu de la prestation pour laquelle elles sont payées, excède celui dont seraient convenus le débiteur et le bénéficiaire effectif en l'absence de pareilles relations, les dispositions du présent article ne s'appliquent qu'à ce dernier montant. Dans ce cas, la partie excédentaire des paiements reste imposable dans l'Etat contractant d'où proviennent les redevances et selon la législation de cet Etat.

ART. 13

Gains en capital

1. Les gains qu'un résident d'un Etat contractant tire de l'aliénation de biens immobiliers visés à l'article 6 et situés dans l'autre Etat contractant, sont imposables dans cet autre Etat.

2. Les gains provenant de l'aliénation de biens mobiliers qui font partie de l'actif d'un établissement stable qu'une entreprise d'un Etat contractant a dans l'autre Etat contractant, ou de biens mobiliers qui appartiennent à une base fixe dont un résident d'un Etat contractant dispose dans l'autre Etat contractant pour l'exercice d'une profession indépendante, y compris de tels gains provenant de l'aliénation de cet établissement stable (seul ou avec l'ensemble de l'entreprise) ou de cette base fixe, sont imposables dans cet autre Etat.

3. Les gains provenant de l'aliénation de navires ou aéronefs exploités en trafic international ou de biens mobiliers affectés à l'exploitation de ces navires ou aéronefs, ne sont imposables que dans l'Etat contractant où les bénéfices tirés de l'exploitation des navires ou aéronefs sont imposables conformément aux dispositions de l'article 8.

4. Les gains provenant de l'aliénation de biens ou droits visés à l'article 12, paragraphe 4, ne sont imposables que dans l'Etat contractant dont le cédant est un résident.

5. Les gains provenant de l'aliénation de tous biens autres que ceux visés aux paragraphes précédents sont imposables dans les deux Etats contractants.

ART. 14

Professions indépendantes

1. Les revenus qu'un résident d'un Etat contractant tire d'une profession libérale ou d'autres activités indépendantes de caractère analogue ne sont imposables que dans cet Etat. Toutefois, ces revenus sont imposables dans l'autre Etat contractant dans les cas suivants :

(a) s'il dispose de façon habituelle dans l'autre Etat contractant d'une base fixe pour l'exercice de ses activités; en ce cas, seule la partie des revenus qui est imputable à ladite base fixe est imposable dans cet autre Etat contractant, ou

(b) s'il séjourne dans l'autre Etat contractant pendant une ou des périodes d'une durée totale égale ou supérieure à 183 jours au cours de l'année fiscale considérée, ou

(c) si la rémunération pour ses services dans l'autre Etat contractant tirée d'un résident de cet Etat contractant excède Rs. 50 000 ou l'équivalent en monnaie belge pendant l'année fiscale considérée, bien que son séjour dans cet Etat en une ou plusieurs périodes représente moins de 183 jours pendant l'année fiscale considérée.

2. L'expression « professions libérales » comprend notamment les activités indépendantes d'ordre scientifique, littéraire, artistique, éducatif ou pédagogique, ainsi que les activités indépendantes des médecins, avocats, ingénieurs, architectes, dentistes et comptables.

ART. 15

Professions dépendantes

1. Sous réserve des dispositions des articles 16, 18, 19, 20 et 21, les salaires, traitements et autres rémunérations similaires qu'un résident d'un Etat contractant reçoit au titre d'un emploi salarié ne sont imposables que dans cet Etat, à moins que l'emploi ne soit exercé dans l'autre Etat contractant. Si l'emploi y est exercé, les rémunérations reçues à ce titre sont imposables dans cet autre Etat.

2. Nonobstant les dispositions du paragraphe 1, les rémunérations qu'un résident d'un Etat contractant reçoit au titre d'un emploi salarié exercé dans l'autre Etat contractant ne sont imposables que dans le premier Etat si :

(a) le bénéficiaire séjourne dans l'autre Etat pendant une période ou des périodes n'excédant pas au total 183 jours au cours de l'année fiscale considérée, et

(b) les rémunérations sont payées par un employeur ou pour le compte d'un employeur qui n'est pas un résident de l'autre Etat, et

(c) les rémunérations ne sont pas supportées par un établissement stable ou une base fixe que l'employeur a dans l'autre Etat.

3. Nonobstant les dispositions précédentes du présent article, les rémunérations reçues au titre d'un emploi salarié exercé à bord d'un navire ou d'un aéronef exploité en trafic international sont imposables dans l'Etat contractant où les bénéfices tirés de l'exploitation de ces navires ou aéronefs sont imposables conformément aux dispositions de l'article 8.

ART. 16

Tantièmes

1. Les tantièmes, jetons de présence et autres rétributions similaires qu'un résident d'un Etat contractant reçoit en sa qualité de membre du conseil d'administration ou d'un organe analogue d'une société qui est un résident de l'autre Etat contractant, sont imposables dans cet autre Etat.

2. Les dispositions du paragraphe 1 s'appliquent également aux rétributions reçues par un employé d'une société occupant une fonction élevée de direction et qui exerce en fait des fonctions de nature analogue à celles qui sont exercées par une personne visée au paragraphe 1.

ART. 17

Artistes et sportifs

1. Nonobstant les dispositions des articles 14 et 15, les revenus qu'un résident d'un Etat contractant tire de ses activités personnelles exercées dans l'autre Etat contractant en tant qu'artiste du spectacle, tel qu'un artiste de théâtre, de cinéma, de la radio ou de la télévision, ou qu'un musicien ou en tant que sportif, y compris un boxeur ou un lutteur, sont imposables dans cet autre Etat.

2. Lorsque les revenus d'activités qu'un artiste du spectacle ou un sportif exerce personnellement et en cette qualité sont attribués non pas à l'artiste ou au sportif lui-même mais à une autre personne, ces revenus sont imposables, nonobstant les dispositions des articles 7, 14 et 15, dans l'Etat contractant où les activités de l'artiste ou du sportif sont exercées.

ART. 18

Pensions et rentes

1. Sous réserve des dispositions de l'article 19, paragraphe 2, les pensions et rentes tirées de sources situées dans un Etat contractant par une personne physique qui est un résident de l'autre Etat contractant sont exemptées d'impôt dans le premier Etat.

2. Le terme « pensions » employé dans le présent article désigne des paiements périodiques effectués au titre de services rendus ou en compensation de dommages subis.

3. Le terme « rentes » employé dans le présent article désigne une somme prédéterminée, payable périodiquement à échéances fixes, la vie durant ou pendant un laps de temps déterminé ou déterminable, en vertu d'un engagement d'effectuer les paiements en échange d'une pleine et adéquate contrepartie en argent ou en son équivalent.

ART. 19

Fonctions publiques

1. (a) Les rémunérations, autres que les pensions, payées par un Etat contractant ou l'une de ses subdivisions politiques ou collectivités locales à une personne physique, au titre de services rendus à cet Etat ou à cette subdivision ou collectivité ne sont imposables que dans cet Etat.

(b) Toutefois, ces rémunérations ne sont imposables que dans l'autre Etat contractant si les services sont rendus dans cet Etat et si la personne physique est un résident de cet Etat qui :

(i) possède la nationalité de cet Etat; ou

(ii) n'est pas devenu un résident de cet Etat à seule fin de rendre les services.

2. (a) Les pensions payées par un Etat contractant ou l'une de ses subdivisions politiques ou collectivités locales, soit directement soit par prélèvement sur des fonds qu'ils ont constitués, à une personne physique, au titre de services rendus à cet Etat ou à cette subdivision ou collectivité ne sont imposables que dans cet Etat.

(b) Toutefois, ces pensions ne sont imposables que dans l'autre Etat contractant si la personne physique est un résident de cet Etat et en possède la nationalité.

3. Les dispositions des articles 15, 16 et 18 s'appliquent aux rémunérations et pensions payées au titre de services rendus dans le cadre d'une activité industrielle ou commerciale exercée par un Etat contractant ou l'une de ses subdivisions politiques ou collectivités locales.

ART. 20

Professeurs

Les rémunérations recueillies par un professeur ou un enseignant qui est un résident d'un Etat contractant et qui séjourne temporairement dans l'autre Etat contractant pour y enseigner, pendant une période n'excédant pas deux ans, dans une université, un collège, une école ou une autre institution d'enseignement de cet autre Etat contractant, sont exemptées d'impôt dans cet autre Etat.

ART. 21

Etudiants

1. Une personne physique qui est un résident d'un Etat contractant au début de sa visite à l'autre Etat contractant et qui séjourne temporairement dans cet autre Etat uniquement :

(a) en qualité d'étudiant dans une université, un collège ou une école reconnus de cet autre Etat,

(b) en qualité de stagiaire, ou

(c) en qualité de bénéficiaire d'une bourse, d'une allocation ou d'un prix que lui accorde, principalement pour ses études ou ses recherches, une organisation religieuse, philanthropique, scientifique ou éducative, est exonérée d'impôt dans cet autre Etat :

(i) sur toutes les sommes qu'elle reçoit de l'étranger pour couvrir ses frais d'entretien, d'études ou de formation, et

(ii) sur les sommes qui représentent la rémunération d'un emploi salarié exercé dans cet autre Etat à condition que cette rémunération n'excède pas au cours de l'année d'imposition 120 000 francs belges ou l'équivalent de cette somme en monnaie pakistanaise.

2. Une personne physique qui est un résident d'un Etat contractant immédiatement avant son départ pour l'autre Etat contractant et qui séjourne temporairement dans cet autre Etat en qualité d'employé du Gouvernement ou d'une entreprise du premier Etat contractant, ou en vertu d'un contrat passé avec ce Gouvernement ou une telle entreprise, uniquement dans le but d'acquérir une expérience technique, professionnelle, industrielle ou commerciale pendant une période n'excédant pas deux ans à partir de la date de sa première arrivée dans cet autre Etat contractant, en vue de ce séjour, est exemptée d'impôt dans cet autre Etat :

(i) sur les sommes reçues de l'étranger pour couvrir ses frais d'entretien, d'études ou de formation, et

(ii) sur les rémunérations, n'excédant pas au cours de l'année d'imposition 150 000 francs belges ou l'équivalent de cette somme en monnaie pakistanaise, que cette personne reçoit en contrepartie de services rendus dans cet autre Etat contractant, lorsque de tels services sont connexes ou accessoires aux études ou à la formation de cette personne.

3. Une personne physique qui est un résident d'un Etat contractant au début de sa visite à l'autre Etat contractant et qui, en vertu d'accords passés avec le Gouvernement de cet autre Etat ou avec un établissement ou une institution de cet autre Etat séjourne temporairement dans cet autre Etat uniquement pour sa formation, ses études ou son orientation est exemptée d'impôt dans cet autre Etat :

(i) sur les rémunérations qu'elle reçoit de sources situées dans l'Etat contractant dont elle est un résident, et

(ii) sur les rémunérations qu'elle reçoit de sources situées dans l'autre Etat contractant à condition que ces rémunérations n'excèdent pas au cours de l'année d'imposition 120 000 francs belges ou l'équivalent de cette somme en monnaie pakistanaise.

ART. 22

Autres revenus

1. Les éléments du revenu d'un résident d'un Etat contractant d'où ils proviennent, qui ne sont pas traités dans les articles précédents de la présente Convention ne sont imposables que dans cet Etat.

2. Les dispositions du paragraphe 1 ne s'appliquent pas aux revenus autres que les revenus provenant de biens immobiliers tels qu'ils sont définis à l'article 6, paragraphe 2, lorsque le bénéficiaire de tels revenus, résident d'un Etat contractant, exerce dans l'autre Etat contractant, soit une activité industrielle ou commerciale par l'intermédiaire d'un établissement stable qui y est situé, soit une profession indépendante au moyen d'une base fixe qui y est située, et que le droit ou le bien générateur des revenus s'y rattache effectivement. Dans ce cas, les dispositions de l'article 7 ou de l'article 14, suivant les cas, sont applicables.

CHAPITRE IV

PREVENTION DE LA DOUBLE IMPOSITION

ART. 23

1. Sous réserve des dispositions de la loi relative à l'impôt sur le revenu du Pakistan, l'impôt belge dû directement ou par voie de retenue par un résident du Pakistan sur les revenus qu'il tire de sources situées en Belgique est imputé sur l'impôt pakistanaise dû en raison des mêmes revenus.

2. En ce qui concerne la Belgique, la double imposition est évitée de la manière suivante :

(a) Lorsqu'un résident de la Belgique reçoit des revenus qui sont imposables au Pakistan conformément aux dispositions de la Convention, que ces revenus soient ou non imposés, et qui ne sont pas soumis aux dispositions des sous-paragraphes (b), (c) et (d) ci-après, la Belgique exempte de l'impôt ces revenus mais elle peut, pour calculer le montant de l'impôt sur le reste du revenu de ce résident, appliquer le même taux que si les revenus en question n'avaient pas été exemptés.

(b) Lorsqu'un résident de la Belgique reçoit :

— des dividendes visés à l'article 10, paragraphe 1 ou 2, et qui ne sont pas visés au sous-paragraphe (d) ci-après;

— des intérêts visés à l'article 11, paragraphe 2 ou 7;

— des redevances visés à l'article 12, paragraphe 2 ou 7, la Belgique accorde une déduction appropriée sur l'impôt belge afférent à ces revenus. Cette déduction est égale à la quotité forfaitaire d'impôt étranger prévue par la législation belge.

Nonobstant les dispositions de sa législation, la Belgique accorde également la déduction prévue au présent sous-paragraphe du chef de l'impôt qui, en vertu de la Convention et de la législation du Pakistan, peut être perçue au Pakistan sur les dividendes, les intérêts et les redevances mais dont il est temporairement accordé remise ou modération en vertu de dispositions spéciales tendant à promouvoir le développement économique du Pakistan.

(c) Lorsqu'un résident de la Belgique reçoit des revenus auxquels s'appliquent les dispositions de l'article 13, paragraphe 5, et qui ont été imposés au Pakistan, le montant de l'impôt belge afférent à ces revenus ne peut excéder le montant qui serait dû conformément à la législation belge si ces revenus étaient imposés comme des revenus professionnels tirés de sources situées en dehors de la Belgique et soumis à un impôt étranger.

(d) Lorsqu'une société qui est un résident de la Belgique a la propriété d'actions ou parts d'une société par actions qui est ou résident du Pakistan, les dividendes qui lui sont payés par cette dernière société et qui sont imposables au Pakistan conformément à l'article 10, paragraphe 1 ou 2, sont exemptés de l'impôt des sociétés en Belgique dans la mesure où cette exemption serait accordée si les deux sociétés étaient des résidents de la Belgique.

(e) Nonobstant le sous-paragraphe (a) ci-avant, l'impôt belge peut être établi sur des revenus passibles de l'impôt pakistanaise dans la mesure où ces revenus n'ont pas été imposés au Pakistan parce qu'ils y ont été compensés avec des pertes qui ont également été déduites, pour un exercice comptable quelconque, de revenus imposables en Belgique.

CHAPITRE V

DISPOSITIONS SPECIALES

ART. 24

Non-discrimination

1. Les nationaux d'un Etat contractant ne sont soumis dans l'autre Etat contractant à aucune imposition ou obligation y relative qui est autre ou plus lourde que celles auxquelles sont ou pourront être assujettis les nationaux de cet autre Etat qui se trouvent dans la même situation. La présente disposition s'applique aussi, nonobstant les dispositions de l'article 1, aux personnes qui ne sont pas des résidents d'un Etat contractant ou des deux Etats contractants.

2. L'imposition d'un établissement stable qu'une entreprise d'un Etat contractant a dans l'autre Etat contractant n'est pas établie dans cet autre Etat d'une façon moins favorable que l'imposition des entreprises de cet autre Etat qui exercent la même activité. La présente disposition ne peut être interprétée comme obligeant un Etat contractant à accorder aux résidents de l'autre Etat contractant les déductions personnelles, abattements et réductions d'impôt en fonction de la situation ou des charges de famille qu'il accorde à ses propres résidents.

3. A moins que les dispositions de l'article 9, de l'article 11, paragraphe 7, ou de l'article 12, paragraphe 7, ne soient applicables, les intérêts, redevances et autres dépenses payés par une entreprise d'un Etat contractant à un résident de l'autre Etat contractant sont déductibles, pour la détermination des bénéfices imposables de cette entreprise, dans les mêmes conditions que s'ils avaient été payés à un résident du premier Etat.

4. Les entreprises d'un Etat contractant, dont le capital est en totalité ou en partie, directement ou indirectement, détenu ou contrôlé par un ou plusieurs résidents de l'autre Etat contractant, ne sont soumises dans le premier Etat à aucune imposition ou obligation y relative, qui est autre ou plus lourde que celles auxquelles sont ou pourront être assujetties les autres entreprises similaires du premier Etat.

5. Aucune disposition du présent article ne peut être interprétée :

(a) comme affectant les dispositions de la législation pakistanaise prévoyant une déduction ou une réduction plus importante de supertaxe aux sociétés qui se soumettent aux dispositions prévues pour la déclaration et le paiement des dividendes et pour la retenue de la supertaxe des dividendes qu'elles paient;

(b) comme empêchant la Belgique :

(i) d'imposer au taux prévu par la législation belge le montant total des bénéfices imputables à un établissement stable belge d'une société qui est un résident du Pakistan ou d'une association ayant son siège de direction effective au Pakistan, pourvu que le taux précité n'excède pas le taux maximal applicable à l'ensemble ou à une fraction des bénéfices des sociétés qui sont des résidents de la Belgique;

(ii) de prélever le précompte mobilier sur les dividendes se rattachant à un établissement stable ou à une base fixe dont dispose en Belgique une société qui est un résident du Pakistan ou une association ayant son siège de direction effective au Pakistan et qui est imposable comme une personne morale en Belgique.

6. Les dispositions du présent article s'appliquent, nonobstant les dispositions de l'article 2, aux impôts de toute nature ou dénomination.

ART. 25

Procédure amiable

1. Lorsqu'une personne considère que les mesures prises par un Etat contractant ou par les deux Etats contractants, entraînent ou entraîneront pour elle une imposition non conforme aux dispositions de la présente Convention, elle peut, indépendamment des recours prévus par le droit interne de ces Etats, soumettre son cas à l'autorité compétente de l'Etat contractant dont elle est un résident ou, si son cas relève de l'article 24, paragraphe 1, à celle de l'Etat contractant dont elle possède la nationalité. Le cas doit être soumis dans les trois ans qui suivent la première notification de la mesure qui entraîne une imposition non conforme aux dispositions de la Convention.

2. L'autorité compétente s'efforce, si la réclamation lui paraît fondée et si elle n'est pas elle-même en mesure d'y apporter une solution satisfaisante, de résoudre le cas par voie d'accord amiable avec l'autorité compétente de l'autre Etat contractant, en vue d'éviter une imposition non conforme à la Convention.

3. Les autorités compétentes des Etats contractants s'efforcent, par voie d'accord amiable, de résoudre les difficultés ou de dissiper les doutes auxquels peuvent donner lieu l'interprétation ou l'application de la Convention.

4. Les autorités compétentes des Etats contractants peuvent communiquer directement entre elles en vue de parvenir à un accord comme il est indiqué aux paragraphes précédents ou pour mettre à exécution les dispositions de la Convention.

ART. 26

Echange de renseignements

1. Les autorités compétentes des Etats contractants échangent les renseignements nécessaires pour appliquer les dispositions de la présente Convention ou celles de la législation interne des Etats contractants relative aux impôts visés par la Convention dans la mesure où l'imposition qu'elle prévoit est conforme à la Convention et notamment pour prévenir la fraude et l'évasion de tels impôts. L'échange de renseignements n'est pas restreint par l'article 1. Les renseignements reçus par un Etat contractant sont tenus secrets de la même manière que les renseignements obtenus en application de la législation interne de cet Etat et ne sont communiqués qu'aux personnes ou autorités (y compris les tribunaux et organes administratifs) concernées par l'établissement ou le recouvrement des impôts visés par la Convention, par les procédures ou poursuites concernant ces impôts, ou par les décisions sur les recours relatifs à ces impôts. Ces personnes ou autorités n'utilisent ces renseignements qu'à ces fins. Elles peuvent faire état de ces renseignements au cours d'audiences publiques de tribunaux ou dans des jugements.

2. Les dispositions du paragraphe 1 ne peuvent en aucun cas être interprétées comme imposant à un Etat contractant l'obligation :

(a) de prendre des mesures administratives dérogeant à sa législation et à sa pratique administrative ou à celles de l'autre Etat contractant;

(b) de fournir des renseignements qui ne pourraient être obtenus sur la base de sa législation ou dans le cadre de sa pratique administrative normale ou de celles de l'autre Etat contractant;

(c) de fournir des renseignements qui révéleraient un secret commercial, industriel, professionnel ou un procédé commercial ou des renseignements dont la communication serait contraire à l'ordre public.

ART. 27

Divers

1. Aucune disposition de la présente Convention ne porte atteinte aux privilèges fiscaux dont bénéficient les fonctionnaires diplomatiques ou consulaires en vertu soit des règles générales du droit des gens, soit des dispositions d'accords particuliers.

2. Les dispositions de la présente Convention ne peuvent être interprétées comme restreignant d'une manière quelconque les exemptions, déductions, imputations ou autres avantages qui sont ou pourraient être accordés par la législation d'un Etat contractant pour le calcul de l'impôt dû dans cet Etat, ou par toute autre convention conclue entre les Etats contractants.

3. Les dispositions de la présente Convention ne limitent pas l'imposition d'une société qui est un résident de la Belgique conformément à la législation belge, en cas de rachat de ses propres actions ou parts ou à l'occasion du partage de son avoir social.

ART. 28

Extension territoriale

1. La présente Convention peut être étendue, telle quelle ou avec les modifications nécessaires, à tout territoire dont l'un ou l'autre Etat assume les relations internationales, qui perçoit des impôts de nature analogue à ceux auxquels s'applique la Convention. Une telle extension prend effet à partir de la date, avec les modifications et dans les conditions, y compris les conditions relatives à la cessation d'application, qui sont fixées d'un commun accord entre les Etats contractants par échange de notes diplomatiques ou selon toute autre procédure conforme à leurs dispositions constitutionnelles.

2. A moins que les deux Etats contractants n'en soient convenus autrement, la dénonciation de la Convention par l'un d'eux en vertu de l'article 30 mettra aussi fin, dans les conditions prévues à cet article, à l'application de la Convention à tout territoire auquel elle aurait été étendue conformément au présent article.

CHAPITRE VI

DISPOSITIONS FINALES

ART. 29

Entrée en vigueur

1. La présente Convention sera ratifiée et les instruments de ratification seront échangés à Islamabad aussitôt que possible.

2. La Convention entrera en vigueur le quinzième jour suivant celui de l'échange des instruments de ratification et ses dispositions seront applicables pour la première fois :

(a) au Pakistan à tous les impôts dus sur les revenus recueillis au cours de toute année antérieure (« previous year »), prenant fin à partir du 1er juillet de l'année civile au cours de laquelle les instruments de ratification auront été échangés;

(b) en Belgique :

(i) à tous les impôts dus à la source sur les revenus recueillis à partir du 1er juillet de l'année civile au cours de laquelle les instruments de ratification auront été échangés, et

(ii) à tous les impôts, autres que ceux dus à la source, établis sur des revenus de périodes imposables prenant fin à partir du 1er juillet de cette année.

Art. 30

Dénonciation

La présente Convention restera indéfiniment en vigueur mais chacun des Etats contractants pourra, jusqu'au 30 juin inclus de toute année civile suivant la cinquième année à compter de celle de la ratification, la dénoncer par écrit à l'autre Etat contractant et en pareil cas, la Convention cessera de s'appliquer :

(a) au Pakistan à tous les impôts dus sur les revenus recueillis au cours de toute année antérieure (« previous year ») prenant fin à partir du 1er juillet de l'année civile au cours de laquelle la dénonciation aura été notifiée par écrit, et

(b) en Belgique :

(i) à tous les impôts dus à la source sur les revenus recueillis à partir du 1er juillet de l'année civile au cours de laquelle la dénonciation aura été notifiée par écrit, et

(ii) à tous les impôts, autres que ceux dus à la source, établis sur des revenus de périodes imposables prenant fin à partir du 1er juillet de cette année.

EN FOI DE QUOI, les soussignés, dûment autorisés à cet effet, ont signé la présente Convention.

FAIT à Bruxelles, en double exemplaire, le 17 mars 1980 en langue anglaise.

*Pour le Gouvernement
du Royaume
de Belgique :*

H. SIMONET.

*Pour le Gouvernement de la
République islamique
du Pakistan :*

V. A. JAFAREY.

PROTOCOLE

Au moment de procéder à la signature de la Convention entre la République islamique du Pakistan et le Royaume de Belgique en vue d'éviter les doubles impositions et de prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu, les soussignés sont convenus des dispositions suivantes qui forment partie intégrante de cette Convention.

1. Article 7, paragraphe 1

Il est entendu que les bénéfices qu'une entreprise d'un Etat contractant tire, dans l'autre Etat contractant, de la vente de marchandises de même nature que celles qui sont vendues par l'entremise de l'établissement stable situé dans cet autre Etat ou de nature analogue ou bien d'autres activités commerciales de même nature que celles qui sont exercées par l'entremise de cet établissement stable ou de nature analogue sont imposables dans cet autre Etat contractant si l'établissement stable est intervenu de quelque manière que ce soit dans ces ventes ou ces activités.

2. Article 8, paragraphe 1

Les intérêts de fonds qui se rattachent directement à l'exploitation en trafic international de navires ou d'aéronefs, sont considérés comme des revenus provenant de l'exploitation de ces navires ou aéronefs; les dispositions de l'article 11 ne s'appliquent pas en ce qui concerne pareils intérêts.

FAIT à Bruxelles, en double exemplaire, le 17 mars 1980, en langue anglaise.

*Pour le Gouvernement
du Royaume
de Belgique :*

H. SIMONET.

*Pour le Gouvernement de la
République islamique
du Pakistan :*

V. A. JAFAREY.